Uppsala kommun

Äldrenämnden
Tjänsteskrivelse till Äldrenämnden

Datum:
2020-09-24

Diarienummer:
ALN-2019-0680

Handläggare:
Daniel Karlsson, Magnus Bergman-Kyllönen

Delårsbokslut per augusti inklusive ekonomisk årsprognos 2020

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** godkänna ekonomiskt delårsbokslut per augusti 2020 inklusive årsprognos enligt föreliggande förslag,

2. **att** godkänna uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag samt nämndens åtgärder per augusti 2020, och

3. **att** överlämna bokslutshandlingar och övrig uppföljning till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Ekonomiskt resultat för nämnden per augusti 2020 var en positiv avvikelse mot budgetramen med + 37 mnkr. Resultatet har varje månad till och med augusti med relativt bred marginal inneburit en positiv avvikelse mot budget (även innan Coronapandemin tog fart under våren). Den positiva resultatutvecklingen har fortsatt under sommaren trots att samtliga merkostnader till följd av Coronapandemin ute i verksamheterna inte till fullo motsvaras av en uppbokad intäkt för dessa merkostnader per augusti.

Nämndens samtliga verksamhetsområden har en positiv avvikelse mot budgetramen per augusti, störst positiv avvikelse har verksamheten ordinärt boende med hemtjänst som enskilt största område inom denna verksamhet.

Årsprognosen indikerar en positiv avvikelse mot budgetramen om + 31 mnkr för 2020 (c a 1,6 % av budgetramen) med ett riskintervall om +/- 12 mnkr för denna prognos.

Per augusti 2020 genomförs även delårsuppföljning utifrån den verksamhetsplan som nämnden upprättat för året. Uppföljningen utgår från de inriktningsmål och uppdrag

Postadress: Uppsala kommun, Postadress, 753 75 Uppsala
Besöksadress: Stationsgatan 12
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
E-post: Email
www.uppsala.se

som nämnden tilldelats, samt de åtgärder som nämnden fastställt för genomförande av uppdragen. Huvuddelen av nämndens uppdrag och åtgärder har påbörjats. De uppdrag/åtgärder som inte påbörjats uppmärksammas särskilt, för att säkerställa att måluppfyllelse ska kunna uppnås.

Beredning

Ärendet har beretts av avdelningen av avtal och marknad och KLK stabsstöd ekonomi.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Ekonomiskt delårsbokslut per augusti 2020 inklusive årsprognos.

Bilaga 2. Sammanfattande uppföljning av statusen för mål, uppdrag och åtgärder i nämndens verksamhetsplan per augusti 2020.

Bilaga 3. Uppföljning av nämndens verksamhetsplan per augusti 2020 (kommunfullmäktiges mål och uppdrag samt nämndens åtgärder).

Äldreförvaltningen

Carina Juhlin
Direktör

Bilaga 1. **Ekonomiskt delårsbokslut per augusti 2020**

Delårsbokslut aug 2020 äldrenämnden

ÄLDRENÄMNDEN		Resultat per augusti		
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Periodens utfall 202001-202008	Periodens utfall 201901-201908	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Öppen verksamhet	58	2	5	2
Ordinärt boende	786	31	14	29
Särskilt boende	1 072	4	-29	1
Nämnden totalt	**1 917**	**37**	**-10**	**31**

	KF-budget 2020	Periodens utfall 202001-202008	Periodens utfall 201901-201908	Helårsprognos 202008
Investeringar	**11**	**2**	**3**	**9**

	Prognos-försämring	Prognos-förbättring	Prognosspann	
			Min	Max
Prognososäkerhet	**12**	**12**	**19**	**43**

1. Resultat per verksamhet och årsprognos

Äldrenämndens resultat ackumulerat per augusti var en positiv avvikelse mot budgetramen med + 37 mnkr. Resultatet för nämnden har varje månad till och med augusti i år varit positivt utfall mot budget (även innan Coronapandemin tog fart under våren). Resultatutvecklingen har sedan utvecklats i än mer positiv riktning de senaste månaderna.

Nämndens samtliga verksamhetsområden har en positiv avvikelse mot budgetramen per augusti. Störst positiv avvikelse mot budget har verksamheten ordinärt boende med hemtjänst som enskilt största område.

Det är främst på kostnadssidan som effekterna är som störst och som påverkat resultatet i mer positiv riktning mot budget där både flera större verksamheter hållit budget inklusive planerade effektiviseringar för 2020 och lägre volym generellt minskat kostnaderna. På intäktssidan kan noteras relativt stora intäktsbortfall mot budget (*externa intäkter*) från taxor och avgifter, hyresintäkter, försäljningsintäkter m.m. som en följd av den lägre volymen inom flera områden (med sannolik effekt av Covid-19). Trots detta intäktsbortfall vägs effekterna av markant lägre kostnader än budget upp mot detta bortfall av intäkter och resulterar i ett överskott för nämnden per augusti.

Resultatet per verksamhet per augusti framgår av sammanställningen nedan:

Resultat per augusti	tkr	tkr	tkr
Totalt per verksamhet	**2020**	**Avvikelse mot budget**	**2019**
Politisk verksamhet	111	111	-267
Förebyggande verksamhet	2 275	2 275	5 155
Ordinärt boende	30 592	30 592	13 937
Särskilt boende	3 878	3 878	-29 104
Totalt	**36 856**	**36 856**	**-10 279**

1.1. Effekter med anledning av Covid-19 pandemin

Till och med juli i år har nämnden haft merkostnader till följd av Covid-19 uppgående till totalt 21,5 mnkr (*exklusive* sjuklönekostnader). Dessa merkostnader har kompensation ansökts till Socialstyrelsen om. Merkostnader avseende sjuklön till följd av Covid-19 har staten redan kompenserat kommuner och företag för i sin helhet varför dessa inte behöver ansökas för.

I delårsbokslutet per augusti har 70 procent av de totala merkostnaderna på 21,5 mnkr[1] till följd av Covid-19 bokats upp som förväntad intäkt från staten varför c a 7 mnkr kan erhållas ytterligare om staten beviljar full kompensation för nämndens ansökta belopp. Väsentligt att poängtera gällande merkostnader och kompensation är att den "överkompensation" från staten som skett för sjuklönekostnader, c a 6 mnkr för nämnden, vägs upp och mer därtill av den icke ännu uppbokade intäkt för övriga merkostnader som funnits i verksamheten (c a 7 mnkr). Det betyder att överkompensation för sjuklönekostnader går ungefär jämnt upp med den merkostnad som funnits men ännu inte bokats upp som intäkt avseende alla övriga merkostnader (ex. personal, skyddsmaterial).

Slutsatsen gällande merkostnader och uppbokat intäktsbelopp i delårsbokslutet kopplat till Covid-19 är därför att det inte bedöms finnas några egentliga skillnader mellan nämndens *faktiska* merkostnader och uppbokad intäkt till följd av Covid-19. Finns sådana skillnader bedöms dessa vara marginella i det stora hela i delårsbokslutet. Däremot finns sannolikt andra väsentliga mer svårbedömda effekter som väntas ha påverkat resultatet både på intäkts- och kostnadssidan i form av färre utförda insatser till brukare inom hemtjänsten och lägre beläggning på vårdboenden. Detta med lägre volym bedöms ha påverkat bilden med en lägre kostnad än budgeterat samtidigt som intäktssidan påverkats som nämnts ovan i negativ riktning av den lägre volymen (*se vidare avsnitt 1.5 nedan*).

1.2. Nettokostnadsutveckling per verksamhet 2019 – 2020

Nedan visas nettokostnadsutvecklingen (nettot av kostnader och intäkter) mellan augusti 2019 och 2020. Det visar att verksamhetsområdet ordinärt boende och öppen förebyggande verksamhet har haft minskade nettokostnader mot augusti 2019. Detta medan särskilt boende har haft en kostnadsökning netto om 2,6 procent.

Värt att poängtera är att även mellan åren 2018 och 2019 lyckades ordinärt boende och öppen förebyggande verksamhet minska nettokostnaderna om än inte lika mycket för 2020 inom den öppna förebyggande verksamheten.

---

[1] Utöver ansökt belopp för merkostnader om 21,5 mnkr (där 20,5 mnkr av dessa avser egen regins merkostnader) har även drygt 6 mnkr ansökts om till staten för privat regi.

Sammantaget en i allt väsentligt marginell nettokostnadsökning totalt per augusti i år mot augusti 2019.

Verksamhet	Nettokostnad aug 2020 *tkr*	Nettokostnad aug 2019 *tkr*	Differens Nettokostnad *i %*
Öppen verksamhet	-35 897	-42 199	-14,9%
Ordinärt boende	-494 609	-501 915	-1,5%
Särskilt boende	-701 283	-683 363	2,6%
TOTALT	**-1 232 973**	**-1 228 372**	**0,4%**

1.3. Delårsbokslut egen regi och systemledning

Nedan visas delårsbokslutet för egen regi per augusti 2020.

EGEN REGI Belopp i tkr	*augusti* Resultat 2020	*augusti* Budget 2020	*augusti* Resultat 2019
Taxor och avgifter	907	771	928
Bidrag	32 490	802	4 321
Försäljningsintäkter m.m.	839 106	850 255	766 404
Hyror och arrenden	40	0	5
Summa intäkter	**872 542**	**851 829**	**771 658**
Personalkostnader	-710 947	-700 289	-646 366
Lokal- och fastighetskostnader	-11 420	-10 949	-10 295
Kommungemensamma kostnader	-28 672	-28 706	-26 780
Inhyrd personal	-29 213	-16 558	-24 202
Övriga kostnader	-110 520	-111 508	-105 987
Avskrivningar & finansnetto	-1 811	-1 571	-1 148
Summa kostnader	**-892 584**	**-869 581**	**-814 779**
Resultat	**-20 042**	**-17 752**	**-43 121**

I ovan delårsbokslut för egen regi ingår merkostnader till följd av Covid-19 på 20,5 mnkr där 70 procent av dessa merkostnader är uppbokade som intäkt per augusti. Detta då osäkerhet finns vilket slutgiltigt belopp äldreomsorgen i Uppsala kommun kommer att få. Givet att 100 procent av merkostnaderna istället hade bokats upp som intäkt per augusti hade resultatet för egen regi som helhet varit positivt mot budget i delårsbokslutet (dock fortsatt ett negativt resultat). Den post som på intäktssidan innebär en stor förändring mot budget och mot 2019 är posten bidrag (brutto). Men då innebär på kostnadssidan en väsentlig del av detta inom posten personalkostnader.

Resultatet är fortfarande negativt för egen regi som helhet men däremot är resultatet markant bättre än föregående år (+ 23 mnkr mot 2019).

Nedan visas delårsbokslutet för systemledning per augusti.

SYSTEMLEDNING Belopp i tkr	*augusti* Resultat 2020	*augusti* Budget 2020	*augusti* Resultat 2019
Taxor och avgifter	98 584	99 757	91 291
Bidrag	49 818	45 400	46 478
Försäljning av verksamhet	24 945	25 415	33 089
Hyror och arrenden	50 504	54 091	51 428
Summa intäkter	**223 850**	**224 663**	**222 285**
Lämnade bidrag	-4 433	-5 216	-6 887
Köp av huvudverksamhet	-1 193 484	-1 224 656	-1 153 521
Personalkostnader	-47 652	-50 121	-47 023
Lokalkostnader	-120 675	-122 239	-142 178
Övriga kostnader	-15 545	-18 585	-18 322
Kommungemensamma kostnader	-53 240	-53 871	-38 159
Avskrivningar & finansnetto	-1 900	-2 198	-1 917
Summa kostnader	**-1 436 927**	**-1 476 886**	**-1 408 007**
Kommunbidrag	**1 269 975**	1 269 975	1 218 564
Resultat	**56 898**	**17 752**	**32 843**

Även för systemledning är 70 procent av de merkostnader som följt av Covid-19 uppbokat per augusti men då merkostnaderna inom systemledning endast uppgått till c a 1 mnkr påverkas inte systemledning på samma sätt av utebliven uppbokad intäkt.

I övrigt kan noteras, trots att de samlade intäkterna nästan uppgår till budgeterat, att flera externa intäktskällor för nämnden är på en lägre nivå än budgeterat (taxor och avgifter, hyror och arrenden). På kostnadssidan noteras den lägre volymen på raden ”köp av huvudverksamhet” där kostnaderna är markant lägre än budgeterat. Även lokalkostnader och övriga kostnader är klart lägre än budget till följd av resultatförstärkande åtgärder som vidtagits inför 2020.

1.4. Årsprognos för nämnden 2020

ÄLDRENÄMNDEN	Resultat per augusti			
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Periodens utfall 202001-202008	Periodens utfall 201901-201908	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Öppen verksamhet	58	2	5	2
Ordinärt boende	786	31	14	29
Särskilt boende	1 072	4	-29	1
Nämnden totalt	**1 917**	**37**	**-10**	**31**

	KF-budget 2020	Periodens utfall 202001-202008	Periodens utfall 201901-201908	Helårsprognos 202008
Investeringar	**11**	**2**	**3**	**9**

	Prognos-försämring	Prognos-förbättring	Prognosspann	
			Min	Max
Prognososäkerhet	**12**	**12**	**19**	**43**

Ovan framgår ny uppdaterad årsprognos för 2020 som är + 31 mnkr. Prognosen per mars tidigare i år var + 1,5 mnkr för 2020 och gjordes innan mycket väsentliga faktorer kopplat till Covid-19 var kända på förvaltningen. Bland annat ingick drygt 10 mnkr i bedömda merkostnader för perioden juli till december som en följd av pandemin utan förväntad intäkt för dessa merkostnader.

Hittills har merkostnader uppgått till 21,5 mnkr från februari till juli i år och förutsättningarna för kompensation är mer tydliggjorda även om osäkerheten kvarstår i vilken grad kommunen kommer att kompenseras i förhållande till ansökt belopp. Detta tillsammans med det markanta överskott som föreligger per augusti förklarar en stor del av skillnaden mellan den betydligt mer positiva årsprognosen som läggs nu mot den prognos som gjordes per mars tidigare i år.

1.5 Volymutveckling

Volymutveckling är alltid centralt att följa inom nämnden då den är mycket starkt korrelerad med kostnadsutvecklingen. Även om volymen minskat på flera håll kan det skilja sig mellan verksamheter och på vilket sätt volymen minskat och hur det påverkat kostnaderna. Nedan följder volymen för särskilt boende och hemtjänst.

1.5.1. Särskilt boende

Nedan framgår beläggningen (volymen) inom särskilt boende 2020 per driftsform.

Diagram 1. **Beläggning 2020 inom LOV, LOU och egen regi**

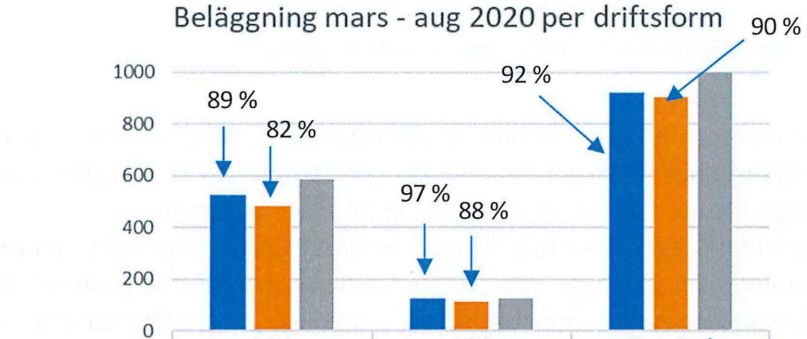

	LOV	LOU	Egen Regi
Beläggning mars	526	123	924
Beläggning aug	482	112	905
Möjliga platser	588	127	1001

Samtliga driftsformer inom särskilt boende har en lägre beläggning (volym) i förhållande till totala antalet tillgängliga platser och jämfört med början av året. Givet att en andra våg av Coronapandemin uteblir väntas beläggningen enligt lagd årsprognos öka successivt resterande period av året.

1.5.2. Hemtjänst

Diagram 2. **Antal brukare inom hemtjänst 2019 - 202007**

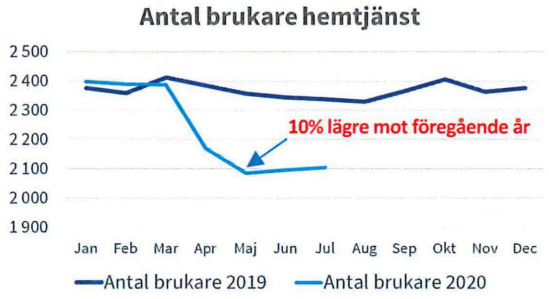

Diagram 2.1. **Antal utförda timmar inom hemtjänst 2019 - 202007**

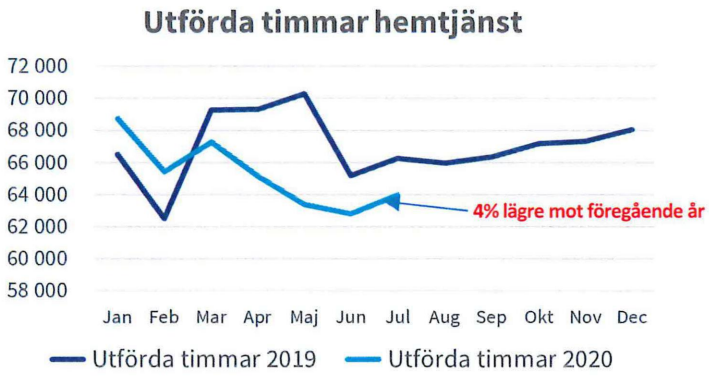

Diagram 2 och 2.1. ovan summerar den volymminskning som skett inom hemtjänst under 2020 jämfört med 2019. Noterbart och väsentligt kopplat till ekonomi är att volymminskningen av antal brukare (den större volymminskningen) inte i sig påverkar kostnadsutvecklingen på samma sätt som den mindre minskningen som skett gällande utförda insatser (timmar). Det är utförd tid som ersätts inom Uppsala kommun och antalet timmar är det som påverkar kostnadsutvecklingen.

2. Investeringar

Per augusti har investeringar gjorts uppgående till c a 2 mnkr fördelat på framförallt särskilt boende och hjälpmedelsverksamheten. På särskilt boende rör det sig främst om inköp av sängar och möbler/förbrukningsinventarier. En del av investeringarna har fått skjutas framåt i tid beroende på Coronapandemin.

Årsprognosen för investeringar 2020 är 9 mnkr (8,5 mnkr) där total investeringsbudget från kommunfullmäktige är 10,6 mnkr.

3. Risker och osäkerhet

Som alltid är volymer inom äldreomsorgen en osäkerhetsfaktor i prognossammanhang och i synnerhet under rådande situation med pågående Coronapandemi. Dock bedöms inte volymen återstående tid av året kunna påverka kostnadsutvecklingen så pass mycket att en budget i balans äventyras.

En annan väsentlig osäkerhet är vilken kompensation från staten som Uppsala kommun och äldrenämnden kommer erhålla för merkostnader kopplat till pandemin. Även om denna osäkerhet är i termer av flera miljoner kronor ur riskhänseende på resultatet förväntas ej heller denna äventyra prognosen så pass att budget i balans inte kan erhållas vid årsskiftet.

Bedömningen är att risken i prognosen är 12 mnkr på nedsidan, d v s ett resultat på + 19 mnkr (istället för + 31 mnkr) och är inklusive alla riskfaktorer tillsammans. Motsvarande som kan påverka resultatet än mer positivt bedöms till + 12 mnkr mot nu lagd årsprognos.

Bil. 2

Uppsala kommun

Datum: 2020-09-24

Diarienummer: ALN-2019-0680

Bilaga 2. Sammanfattande uppföljning av statusen för mål, uppdrag och åtgärder i nämndens verksamhetsplan per augusti 2020

En utförlig och detaljerad lägesrapport kring nämndens arbete med inriktningsmål, uppdrag och åtgärder bifogas genom ett rapportutdrag från verksamhetssystemet Hypergene, se bilaga 3. Här ges en mer översiktlig presentation.

När det gäller kommunfullmäktiges **inriktningsmål** i Mål och Budget bedöms äldrenämnden, per den sista augusti kunna bidra till måluppfyllelse enligt följande:

Målet i hög grad uppfyllt:

(Inriktningsmål 1) Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Inriktningsmål 2: Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

(Inriktningsmål 7) Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

(Inriktningsmål 9) Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Målet delvis uppfyllt:

(Inriktningsmål 3) Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart genom ett hållbart samhällsbyggande

(Inriktningsmål 4) Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande, med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

(Inriktningsmål 5) Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

(Inriktningsmål 8) Uppsalas invånare och organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

- Inriktningsmål 6 bedöms inte beröra äldrenämndens verksamhet: ” Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.”

Postadress: Uppsala kommun, äldrenämnden, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
E-post: aldrenamnden@uppsala.se
www.uppsala.se

I diagram 1 nedan beskrivs statusen för de **uppdrag** som nämnden tilldelats av kommunfullmäktige för att kunna bidra till måluppfyllelse. I redovisningen ingår inte nämndens egna mål, inte heller nämndens kvarvarande uppdrag från tidigare år. Uppdragen har statusmarkerats efter om de är påbörjade, försenade eller väntar. Att uppdraget väntar innebär att det inte är påbörjat, men att detta är enligt plan och att uppdraget kommer att påbörjas senare.

Av diagram 1 framgår att huvuddelen, ca 70 procent av uppdragen bedöms vara påbörjade. Två uppdrag bedöms vara i vänteläge medan fyra är försenade. Bedömningarna grundar sig på den samlade rapporteringen på åtgärdsnivå inom förvaltningen.

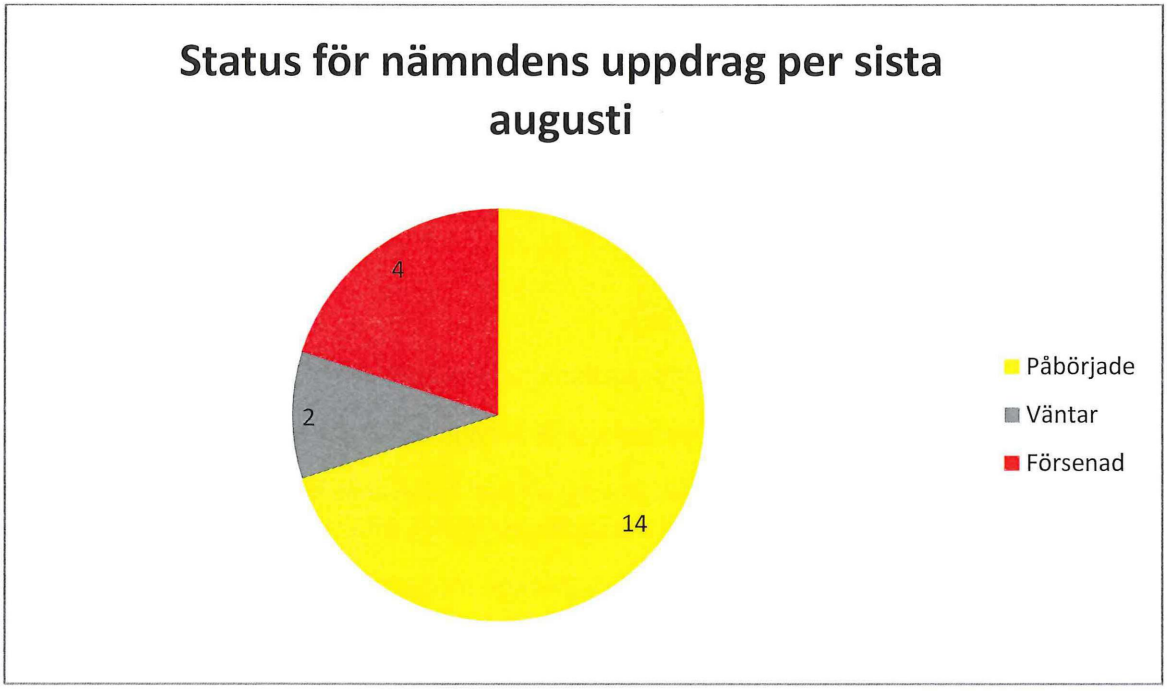

Diagram 1. Status för nämndens 20 uppdrag i verksamhetsplan per sista augusti 2020

Uppdrag som per sista augusti är försenade

Försenade	KOMMENTAR
1.3: Utveckla kommunkoncernens förmåga att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling.	När det gäller externa utförare finns betydande svårigheter kopplade till nämndens möjligheter att öka andelen ekologisk mat för brukarna, utifrån miljö- och klimatprogrammets mål om 100 procent ekologiska livsmedel till år 2023.
3.10 Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande	När det gäller externa utförare behövs ytterligare insatser för att möjliggöra systematisk uppföljning och nå målet om fossilfrihet för upphandlade transporter år 2023. Krav har lagts in i förfrågningsunderlag men systematisk uppföljning görs ännu inte.

5.4: Utveckla utbudet av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden, såsom seniorbostäder, trygghetsbostäder och moderna servicehus. (ÄLN, KS och PBN)	Arbete är påbörjat genom framtagande av kunskapsunderlag och samverkan med andra parter för att utveckla utbudet av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden, men konkreta ställningstaganden på kommunövergripande nivå saknas ännu. Arbetet med att lyfta frågan för ställningstagande på kommunövergripande nivå behöver fortsätta och intensifieras för att säkerställa en god bostadssituation på den ordinarie bostadsmarknaden för nämndens målgrupper.
Uppdrag 9.8: Möjliggöra för fler deltidsbrandmän (RIB) bland kommunens medarbetare.	Medarbetare inom egen regin har informerats i frågan. Kommunövergripande material kommer finnas tillgängligt i oktober/november och informationsinsatserna i frågan behöver intensifieras bland nämndens medarbetare.

Nämndens **åtgärder** i verksamhetsplanen visar hur nämnden *mer konkret* arbetar med de uppdrag man tilldelats från kommunfullmäktige. Detsamma gäller åtgärderna utifrån nämndens egna mål. I diagram 2 nedan har åtgärderna statusmarkerats efter om åtgärderna är påbörjade, ej påbörjade, försenade, färdiga eller väntar.

Av sammanställningen framgår att arbete påbörjats med huvuddelen av åtgärderna, ca 75 procent. Tio åtgärder är i vänteläge (i huvudsak med anledning av den pågående pandemin) medan fyra åtgärder är färdiga, tre försenade och en ej påbörjad.

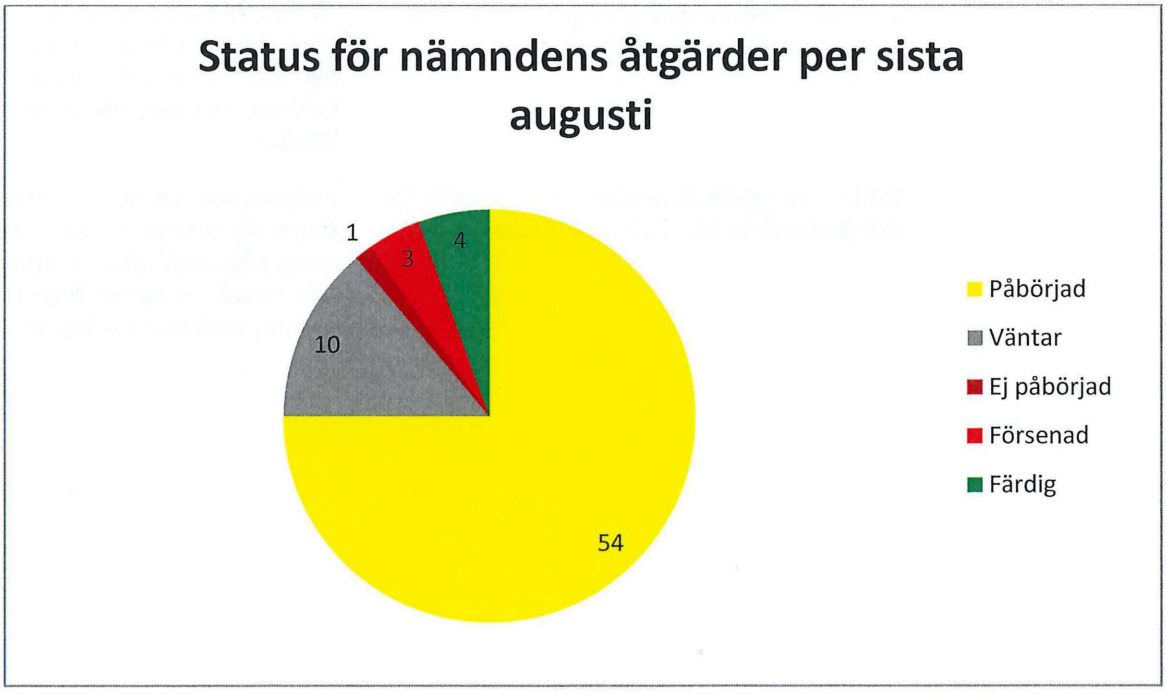

Diagram 2. Status för nämndens 72 åtgärder i verksamhetsplan per sista augusti 2020.

Åtgärder som per sista augusti ej påbörjats eller har stoppats

När det gäller nämndens åtgärder finns ett fåtal som ej påbörjats eller är försenade, enligt sammanställning nedan:

Ej påbörjade	**KOMMENTAR**
3.5.2. Genom systematisk uppföljning av kraven inom ramen för valfrihetssystemet för hemvård säkerställa att andelen förnybar energi vid transporter succesivt ökar och bidra till att kommunen når klimatmålen år 2023 (Gäller endast externa utförare)	Krav har lagts in i förfrågningsunderlag men systematisk uppföljning görs ännu inte. Tankar finns att följa upp via en enkät till alla utförare. Uppföljning kan sedan göras vid avtalsuppföljningar.
Försenade	**KOMMENTAR**
1.3.1. Öka andelen ekologisk mat i de verksamheter som finansieras av nämnden.	Egen regin har medvetet arbetat för att höja andelen ekologisk mat i sina verksamheter. Dock har måltidsservice försenade start av nya kök medfört att förvaltningen behövt vända sig till en annan leverantör av måltider och därav inte fullt ut kunnat leva upp till ökningen av procenten vad gäller ekologiska livsmedel. När det gäller externa utförare finns betydande svårigheter kopplade till nämndens möjligheter att öka andelen ekologisk mat för brukarna, utifrån miljö- och klimatprogrammets mål om 100 procent ekologiska livsmedel till år 2023.
9.2.2. Medverka i projekt förebygga psykisk ohälsa i samverkan med andra sociala nämnder	Av flera olika anledningar så har projektet fått flytta fram tidsramen, bland annat på grund av besöksförbud inom äldrevården. En slutrapport beräknas vara klar i månadsskiftet september/ oktober.
9.8.1. Utifrån gällande regelverk möjliggöra för fler deltidsbrandmän bland nämndens medarbetare	Medarbetare inom egen regin har informerats i frågan. Kommunövergripande material kommer finnas tillgängligt i oktober/november och informationsinsatserna i frågan behöver intensifieras bland nämndens medarbetare.

Bil. 3.

Verksamhetsplan 2020

Fas: *Uppföljning per augusti Verksamhetsplan 2020* ***Rapportperiod:*** *2020-08-31*
Organisation: *4200 - Äldrenämnden (ÄLN)*

Inriktningsmål 1: Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Bedömning
I hög grad uppfyllt

Nämndens arbete för att bidra till inriktningsmålet har i hög grad lett till resultat. Åtgärderna har gett positiva effekter för nämndens ekonomi och nämnden förväntas nå en ekonomi i balans 2020. Bidragande till nämndens förväntade ekonomiska balans mot budgetramen för 2020 är bland annat effektiviseringar ute i verksamheterna och andra resultatförstärkande åtgärder, lägre volymer till följd av Covid-19 med mera.

Arbetet med kostnadseffektiviseringar och en hållbar ekonomi kombinerat med ett fokus på kvalitet fortsätter kommande år. Nämndens åtgärder i verksamhetsplanen verkställs till stor del som planerat, ex. genom samlokalisering/samutnyttjande av lokaler och fordon, projekt heltid som norm samt analysarbete för utvecklade kvalitetsmått. Dock så kvarstår stora utmaningar gällande rekrytering av legitimerad personal.

Kartläggning av hur nämndens resurser fördelas mellan kvinnor och män har påbörjats, främst inom myndighetsutövning och förebyggande verksamhet. Kommunövergripande projekt om jämställd biståndshandläggning är påbörjat. Insatser pågår inom ramen för nämndens innovationsstrategi.

Åtgärder inom nämndens innovationsarbete, jämställdhetsarbete och miljökrav gentemot utförare pågår i huvudsak enligt plan, men kan behöva intensifieras ytterligare för att fullt ut nå måluppfyllelse.

NÄMNDMÅL

Nämndmål 1.1: Äldrenämndens resurser ska användas effektivt och där de behövs som mest

Bedömning
I hög grad uppfyllt

Nämndens arbete för att bidra till inriktningsmålet har i hög grad lett till resultat. Åtgärderna har gett positiva effekter för nämndens ekonomi och nämnden förväntas nå en ekonomi i balans 2020. Bidragande till nämndens förväntade ekonomiska balans mot budgetramen för 2020 är bland annat effektiviseringar ute i verksamheterna och andra resultatförstärkande åtgärder, lägre volymer till följd av Covid-19 med mera.

Arbetet med kostnadseffektiviseringar och en hållbar ekonomi kombinerat med ett fokus på kvalitet fortsätter kommande år. Nämndens åtgärder i verksamhetsplanen verkställs till stor del som planerat, ex. genom samlokalisering/samutnyttjande av lokaler och fordon, projekt heltid som norm samt analysarbete för utvecklade kvalitetsmått. Dock så kvarstår stora utmaningar gällande rekrytering av legitimerad personal.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 1.1.1. Tillämpa nya arbetssätt som samordning i bemanning inom ramen för heltid som norm.

Förväntade effekter av åtgärden:

Mer effektiv bemanning och resursplanering.

Status
Påbörjad

Sedan föregående höst har flera verksamheter inom egen regin påbörjat arbetet med omställning till hållbar bemanningsplanering utifrån heltid som norm. Dock har den särskilt utsedda projektledaren för ändamålet slutat sin anställning och ansvaret för processen åvilar verksamhetschefer med stöd av administratörer och från ledningen på förvaltningen.

Pandemin som drabbade oss redan i mars gjorde att arbetet fick ett annat fokus. För att processen inte helt skulle avstanna har under våren och fram till september 2020 samtliga chefer och andra nyckelpersoner (strategisk, taktisk och operativ nivå) genomgått obligatoriska utbildningar (huvudsakligen via Teams) i hållbar bemanningsplanering. Syftet har varit att intensifiera arbetet med heltid som norm så snart pandemin avtar. Utbildningen i bemanningsplanering har delvis initierats av kommunledningen och (inriktats till ÄLF, OMF och SOF) finansierats genom medel från omställningsfonden.

Hemvården är det verksamhetsområde som kommit längst i arbetet med omställningen och därför har samverkan/samarbetet intensifierats mellan hemvården och särskilda boenden, som i dagsläget inte kommit lika långt i sin utveckling mot hållbar bemanningsplanering.

Åtgärd 1.1.2. Samutnyttja fordon och lokaler inom nämndens verksamheter och mellan nämndens verksamheter och andra kommunala verksamheter.

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskat antal bilar per brukare/anställd

Mer effektiv användning av lokaler inom berörda verksamheter.

Ökad kvalitet för brukarna inom berörda verksamheter.

Status
Påbörjad

Under vintern 2019 och våren 2020 har samlokaliseringen av Hälso och sjukvården (Hemsjukvården, joursjukvård och nattpatrull) slutförts. Lokalerna samnyttjas med annan förvaltning (OMF) daglig verksamhet som handhar vardagssysslor så som disk, tvätt men även transport av hjälpmedel. I och med samlokaliseringen har vi kunnat samlokalisera resor och minskat antal fordon inom dessa verksamheter. Arbetet med att effektivisera och utveckla samverkan avseende fordon, lokaler och verksamheter som ex. daglig verksamhet är pågående.

Det finns inga bilar på egen regins äldreboenden men inom hemvården och hemsjukvården har fokus varit på ökad effektivitet vid användning och nyinköp av fordon. Fordonsamordning är inkopplad för att få ner kostnader för tex hyrbilar. Dialog förs vidare med Fordonsservice om tillskapande av bilpool. Hemvårdsenheterna utvärderar löpande behovet av fordon och fordonstyper och har tagit bort eller bytt ut bilar mot elcyklar och testat mopedbilar.

Dialog förs med Arbetsmarknadsförvaltningen om möjligt projekt gällande reparation av cykel med start under hösten 2020.

Vidare samverkar OMF med äldreboenden om gemensamma rastlokaler på landsbygden. Ytterligare har OMF för sina brukare tillgång till flera träningslokaler som finns på ÄLF:s vårdboenden.

Förvaltningens biståndshandläggning samnyttjar lokaler och fordon tillsammans med omsorgsförvaltningens myndighet individ på adress Svartbäcksgatan 44.Tillsammans med omsorgsförvaltningen har en minskning skett med två bilar under år 2020.

Åtgärd 1.1.3. Fortsätta utveckla den förebyggande verksamheten så insatserna ges för de målgrupper där de har störst effekt för folkhälsan

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrad folkhälsa

Mer effektivt resursutnyttjande

Status
Påbörjad

En strategi för öppna förebyggandeområdet är under framtagande. I strategin identifieras utvecklingsområden och verksamhetsförändring för att effektivisera och förbättra verksamheterna. Arbete pågår med att utveckla träffpunktsverksamheten för att kunna nå fler och minska flaskhalsar i utbudet, exempelvis gym.

Pilotprojekt med att erbjuda seniorluncher på skolorna genomfördes under februari och mars. Projektet syftar dels till att erbjuda seniorluncher på landsbygden som inte tidigare har haft den möjligheten. Projektet har pausats under Covid 19. Beslut har tagits om att återuppta projektet när det är möjligt. Projektet kommer därefter utvärderas.

Projektet som startat angående mobila träffpunkter har avstannat i och med pandemin, men vi hoppas komma igång med arbetet igen under hösten. Dock har verksamheterna ex. träffpunkter och dagverksamheter anpassat sina verksamheter för att kunna återstarta insatserna. Vidare pågår planering för att möta behov av information hos personer med hörselnedsättning/döva.

Stimulansmedel för psykisk hälsa på 50 000 kr för att kartlägga målgrupper vi idag når i låg utsträckning har tilldelats förvaltningen. Projektdirektiv skrivs fram under hösten 2020. Stimulansmedel från Socialstyrelsen har erhållits för att kartlägga och samordna volontärinsatser, primärt för att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre. Samordnare anställdes 4 augusti och arbetar med frågan fram till årsskiftet inom ramen för äldrevänlig kommun.

Åtgärd 1.1.4. Minska nettokostnaderna för inhyrd personal samt minska antalet inhyrd personal

Förväntade effekter av åtgärden:

Mer effektivt resursutnyttjande

Högre grad av kontinuitet för brukaren

Status
Påbörjad

Inhyrd personal, främst legitimerade sjuksköterskor men även fysioterapeuter och arbetsterapeuter förekommer inom flertal av egen regins verksamhetsområden och verksamheter. Problemet med bristen på framförallt sjuksköterskor återfinns såväl på kommunal nivå som nationellt men, påverkar såväl ekonomi och kvalitet inte minst rörande kontinuitet för verksamheter och brukare.

Åtgärder har påbörjats för att minska behovet av inhyrd personal, bl.a. har det genomförts översyn och planering för organisering av helgarbetet (sjuksköterskor) på vårdboenden och inom hemsjukvården. Dessvärre blev förvaltningen tvungen att stoppa införandet av det nya arbetssättet då pandemin slog till med full kraft i april. Pandemin är dock inte den enda orsaken till att införandet stoppades. En del av problemet utgörs av att grundbemanningen inte kunnat besättas med personal fullt ut, utan att vakanser återfinns i relativt hög omfattning.

För att utröna bakomliggande orsaker har åtgärder påbörjats för att genomlysa orsaker till att ex. sjuksköterskor slutar sina anställningar. Stöd från HR kommer att inhämtas i arbetet med kartläggning och framtagande av handlingsplan.

Samlokaliseringen av hälso- och sjukvården har gett ökade möjligheter till planering av legitimerad personal avseende hemsjukvården. Inom verksamhetsområdet boende arbetar man med ersättarplanering där boenden i grupper om två till tre boenden samverkar vid semester och stödjer varandra vid vakanser. Arbetssättet visade sig sårbart vid pandemin eftersom man så långt som möjligt undviker att skicka personal mellan verksamheter då det finns smitta.

Åtgärd 1.1.5. Fortsätta utveckla analysarbetet gällande kostnads- och kvalitetsjämförelser mellan Uppsala kommun och liknande kommuner

Förväntade effekter av åtgärden:

Bättre underlag för att nämnden och förvaltningen ska kunna fatta adekvata inriktningsbeslut

Status
Påbörjad

Ett arbete har påbörjats med att utveckla analysarbetet gällande kostnads -och kvalitetsjämförelser med jämförbara kommuner. Rapportering förväntas ske till äldrenämnden i oktober.

Åtgärd 1.1.6. Utveckla digitaliseringen av administrativa processer inom nämndens egen regi och myndighetsutövning

Förväntade effekter av åtgärden:

Mer effektivt resursutnyttjande

Status
Påbörjad

Arbete pågår i projektform för införandet av Lifecare, vårt nya gemensamma verksamhetssystem för arbetsmarknadsförvaltningen, omsorgsförvaltningen, socialförvaltningen och äldreförvaltningen. Under våren har förstudie och arbetsmöten ägt rum. Verksamheterna deltar aktivt i hela processen. Under hösten startar införandeblock 1 av totalt tre block. Luthagens hemvård, Eriksdalsgården och Hagundagården agerar som pilotprojekt. Insatserna från förvaltningens sida är resursmässigt relativt omfattande.

Digitalt stöd, webbformulär, är framtaget för uppföljningen av brukarens upplevelse av kvalitet i utförandet av biståndet. Det digitala stödet används inom ramen för biståndshandläggningens individuppföljning hos brukaren.

Åtgärd 1.1.7. Säkerställa balans mellan behov och utbud av platser i särskilt boende

Förväntade effekter av åtgärden:

Mer effektivt resursutnyttjande

Brukare i behov av särskilt boende kan erbjudas plats utan oskäligt dröjsmål

Nämndens brukare kan erbjudas vård- och omsorg efter sitt behov

Nämnden undviker sanktionsavgifter på grund av ej verkställda beslut

Status
Påbörjad

Ett arbete har påbörjats för att säkerställa balans mellan behov och utbud av platser i särskilt boende. En aspekt i detta arbete är också att inventera skicket på de lokaler förvaltningen inhyr och genomföra en översyn över fastigheter som eventuellt ska sägas upp. Lokal- och bostadsförsörjningsplanen för vård och omsorg av äldre är det övergripande styrdokumentet i frågan och revideras årligen.

Åtgärd 1.1.8. Säkerställ att budget och ekonomiskt bokslut kan redovisas och analyseras separat för systemstöd och egen regi

Förväntade effekter av åtgärden:

Bättre underlag för att nämnden och förvaltningen ska kunna fatta adekvata inriktningsbeslut

Status
Färdig

Ekonomiska bokslut har redovisats till nämnd uppdelat på egen regi och systemledning och kommer så göras i boksluten framöver. Dessutom görs en muntlig presentation mer i detalj på tertialbasis för enskilda enheter i egen regin som har en större negativ avvikelse mot budget

Åtgärd 1.1.9. Ta fram ett ramverk för kvalitetsmått i syfte att bättre kunna mäta och följa upp effektivitet och produktivitet i nämndens verksamheter

Förväntade effekter av åtgärden:

Bättre underlag för att nämnden och förvaltningen ska kunna fatta adekvata inriktningsbeslut

Status
Påbörjad

Ett ramverk för kvalitetsmått har tagits fram inom ramen för verksamhetsplan 2020. Första rapportering till nämnd planeras till tertial 2.

Åtgärd. 1.1.10. Utreda avgifter för hjälpmedel

Förväntade effekter av åtgärden:

Förändrade intäkter för nämnden

Status
Påbörjad

En utredning i frågan har påbörjats och kommunicerats med nämnden. Enligt plan ska förslag till beslut tas till äldrenämnden under hösten 2020.

Åtgärd 1.1.11. Utveckla modell och rutiner för arbetet med nämndens innovationsfond

Förväntade effekter av åtgärden:

Bibehållen/ökad kvalitet/effektivitet genom användande av innovationer och ny teknik.

Mer effektivt resursutnyttjande

Status
Färdig

Rutiner är framtagna och den första ansökan inom ramen för innovationsfonden har beviljats.

Åtgärd 1.1.12. Utveckla nya och mer effektiva välfärdstjänster inom ramen för nämndens innovationsstrategi; såsom digital tillsyn på distans, inköp på distans, automatisering av administrativa processer, samverkan med Region Uppsala om digitala stöd för en ny nära vård, samt innovationer och innovativa arbetssätt inom ramen för nytt särskilt boende i Storvreta

Förväntade effekter av åtgärden:

Bibehållen/ökad kvalitet/effektivitet genom användande av innovationer och ny teknik.

Mer effektivt resursutnyttjande

Status
Påbörjad

Egen regi har under året deltagit och medverkat vid flertal projekt för att utveckla nya och mer effektiva välfärdstjänster. Några av tjänsterna har till viss del tagits fram i spåren av den pågående pandemin. Teknik har införts på vårdboenden i form av surfplattor och andra (TV) bildskärmar för att underlätta utbildningsinsatser för personalen och för brukarnas kontakt med närstående.

Digitalt stöd, webbformulär, är framtaget för uppföljningen av brukarens upplevelse av kvalitet i utförandet av biståndet. Det digitala stödet används inom ramen för biståndshandläggningens individuppföljning hos brukaren.

Digital nattillsyn erbjuds brukare med bistånd om tillsyn inom ramen för projekt tillsyn på distans. Hemvården/nattpatrullen har medverkat i projektet med (nattkameror) - digital tillsyn på distans vilket kan erbjudas från mars 2020. Projektet upplevs falla väl ut även om det initialt varit få deltagande brukare. Upphandling är dock på gång under hösten vilket bör resultera i ett ökat antal

kameror. Vidare är hemvården beredda att fortsätta projektet med inköp (mathandling) på nätet. Projektet pausades under pandemin.

Hemsjukvården (Ssk) har under våren deltagit i projekt med regionen kring utveckling av vårdcentrum inom ramen för nära vård. Stöd för sjuksköterskor och teamsamverkan ("ronder") via Skype har tagits fram och testats med utsedd vårdcentral/er.

Förstudien för införandet av verksamhetssystemet Life Care är genomförd och avslutades under maj. Förstudien ligger till grund för införandearbetet som påbörjas under hösten 2020.

UPPDRAG

1.3. Utveckla kommunkoncernens förmåga att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling.

Tidigare 1.4 (Gäller KLK som ska stödja alla) Fortsätta implementera upphandlingspolicyn.

Status
Försenad

Egen regin har medvetet arbetat för att höja andelen ekologisk mat i sina verksamheter bl\.a\. genom att upprätta en "nettolista" med upphandlade ekologiska varor som verksamheterna ska använda för att säkerställa ekologiska inköp\. Dock har måltidsservice försenade start av nya kök medfört att förvaltningen behövt vända sig till en annan leverantör av måltider och därav inte fullt ut kunnat leva upp till ökningen av procenten vad gäller ekologiska livsmedel\. Brukarnöjdheten uppges dock vara högre vad gäller måltidens smak och innehåll\.

När det gäller externa utförare finns betydande svårigheter kopplade till nämndens möjligheter att öka andelen ekologisk mat för brukarna, utifrån miljö- och klimatprogrammets mål om 100 procent ekologiska livsmedel till år 2023.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2023.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 1.3.1. Öka andelen ekologisk mat i de verksamheter som finansieras av nämnden.

Förväntade effekter av åtgärden:

Högre grad av djur- och miljöhänsyn i matproduktionen.

Viss risk för ökade kostnader för matinköp inom nämndens ansvarsområde

Status
Försenad

Egen regin har medvetet arbetat för att höja andelen ekologisk mat i sina verksamheter bl.a. genom att upprätta en "nettolista" med upphandlade ekologiska varor som verksamheterna ska använda för att säkerställa ekologiska inköp. Dock har måltidsservice försenade start av nya kök medfört att förvaltningen behövt vända sig till en annan leverantör av måltider och därav inte fullt ut kunnat leva upp till ökningen av procenten vad gäller ekologiska livsmedel. Brukarnöjdheten uppges dock vara hög vad gäller måltidens smak och innehåll.

När det gäller externa utförare finns betydande svårigheter kopplade till nämndens möjligheter att öka andelen ekologisk mat för brukarna, utifrån miljö- och klimatprogrammets mål om 100 procent ekologiska livsmedel till år 2023.

1.6 Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

Tidigare 1.12: (Gäller alla förvaltningar och bolag, KLK samordnar) Utveckla metoder för att så långt det är möjligt kartlägga hur kommunkoncernens resurser fördelas, inte enbart utifrån ett enskilt verksamhetsområde, i syfte att på sikt kunna uppnå en mer jämställd fördelning.

Status
Påbörjad

Kommunövergripande projekt jämställd biståndshandläggning är påbörjat. Årlig dokumentationsgranskning med fokus på jämställdhet är genomförd. Vid jämställdhetsanalysen och dokumentationsgranskningen av biståndsbeslut framkommer inga större skillnader i det slumpmässiga urvalet mellan kön eller ålder. Däremot kan det förekomma omotiverade skillnader utifrån kön som ligger utanför biståndshandläggningsprocessen exempelvis att det är mer kvinnor som tar anhöriginitiativet.

Rapport om jämställd biståndsbedömning gällande dagverksamheter har färdigställts och presenterades på ÄLN i juni 2020. P.g.a. Covid-19 har inga övriga förändringar skett sedan senaste rapportering.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2022.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 1.6.1. Medverka i projekt om jämställd biståndshandläggning.

Förväntade effekter av åtgärden:

Jämställd resursfördelning inom området

Status
Påbörjad

Kommunövergripande projekt jämställd biståndshandläggning är påbörjat. Årlig dokumentationsgranskning med fokus på jämställdhet är genomförd. Vid jämställdhetsanalysen och dokumentationsgranskningen av biståndsbeslut framkommer inga större skillnader i det slumpmässiga urvalet mellan kön eller ålder. Däremot kan det förekomma omotiverade skillnader utifrån kön som ligger utanför biståndshandläggningsprocessen exempelvis att det är mer kvinnor som tar anhöriginitiativet.

Rapport om jämställd biståndsbedömning gällande dagverksamheter har färdigställts och presenterades på ÄLN i juni 2020. P.g.a. Covid-19 har inga övriga förändringar skett sedan senaste rapportering.

KVAR FRÅN 2018: 1.2 Tydliggöra hur digitaliseringens möjligheter ska användas och dess utmaningar hanteras i verksamhetsplanering och affärsutveckling så att utvecklingen kan drivas så samlat och effektivt som möjligt

Status
Färdig

Se under IM3 och uppdrag 3:1 "Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala".

Inriktningsmål 2: Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Bedömning
I hög grad uppfyllt

Nämndens arbete för att bidra till inriktningsmålet har i hög grad lett till resultat. Arbete pågår inom ramen för åtgärder i handlingsplanen för trygghet och säkerhet, överenskommelse med polisen och handlingsplan Gottsunda och Valsätra.

Hemvården samverkar med polisen för ökad trygghet. Dialog pågår med regionen inom ramen för Effektiv och nära vård om etablering av fler vårdverksamheter inom området Gottsunda/Valsätra. Förvaltningen har varit delaktig i processen kring allaktivitetshuset i Gottsunda och fört fram äldreperspektivet i processen. Vidare har hemvården haft dialog med stadsbyggnadsförvaltningen angående framtida behov av lokaler inom området. Hemvården deltar i ett projekt med utveckling av en trygghetsapplikation för att kartlägga personalens upplevelse av trygghet som grund för ev. åtgärder. Vårdboende inom området har infört rutiner för låsning av ytterdörr/skalskydd när social oro förekommer.

Uppföljningsarbetet för att upptäcka leverantör som bryter mot lagen för egen vinning har utvecklats ytterligare.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2022.

UPPDRAG

2.1 Stärk arbetet för att Uppsala ska vara en trygg plats med låg brottslighet med att förebygga social oro, öka tryggheten och bekämpa de kriminellas ekonomi i samverkan med polis (bland annat inom ramen för nya överenskommelsen), civilsamhället och andra myndigheter.

Status
Påbörjad

Arbete pågår inom ramen för åtgärder i handlingsplanen för trygghet och säkerhet, överenskommelse med polisen och handlingsplan Gottsunda och Valsätra.

Hemvården samverkar med polisen för ökad trygghet. Hemvården deltar i ett projekt med utveckling av en trygghetsapplikation för att kartlägga personalens upplevelse av trygghet som grund för ev. åtgärder. Vårdboende inom området har infört rutiner för låsning av ytterdörr/skalskydd när social oro förekommer.

Uppföljningsarbetet för att upptäcka leverantör som bryter mot lagen för egen vinning har utvecklats Uppdraget förväntas vara färdigt 2022.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 2.1.1. Medverka och föra fram äldreperspektivet i arbetet med handlingsplan Gottsunda/Valsätra och inom ramen för implementeringen av den nya överenskommelsen mellan kommunen och polisen

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad trygghet och säkerhet för kommunens äldre

Status
Påbörjad

Förvaltningen har under våren arbetat för att involveras och bli delaktiga i arbetet för ett allaktivitetshus ("ALLAN") i anslutning till den nya Gottsundaskolan. Vi har även arbetat för att äldreperspektivet tydligt beaktas i planerna för allaktivitetshuset.

Egen regin medverkar i projektet genom hemsjukvården, träffpunkterna och hemvården, ex. deltar hemvården i projektet med polisen.

Åtgärd 2.1.2. Genomföra åtgärder i handlingsplanen för trygghet och säkerhet där ÄLN är huvudansvarig

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad trygghet och säkerhet för kommunens äldre

Status
Påbörjad

Övergripande pågår dialog med regionen inom ramen för Effektiv och nära vård om etablering av fler vårdverksamheter inom området Gottsunda/Valsätra. Vidare har hemvården haft dialog med stadsbyggnadsförvaltningen angående framtida behov av lokaler inom området. Ytterligare deltar hemvården i ett projekt med utvecklig av en trygghetsapplikation för att kartlägga personalens upplevelse av trygghet som grund för ev. åtgärder.

Vårdboende inom området har infört rutiner för låsning av ytterdörr/skalskydd när social oro förekommer.

Åtgärd 2.1.3. Utveckla arbetet för att upptäcka leverantörer som bryter mot lagen och medvetet försöker missbruka välfärdssystemet för ekonomisk vinning

Förväntad effekt:

Minskad risk för förtroendeskada för nämnden

Minskad risk för att nämndens brukare inte får den vård och omsorg den har rätt till

Minskad risk för felaktiga utbetalningar

Status
Påbörjad

Denna åtgärd är en av avtalsuppföljningens löpande nyckeluppgifter och är en viktig del i uppföljningsarbetet av utförd äldreomsorg. Ett arbete som bland annat resulterade i att äldrenämnden i juni 2020 beslutade att häva avtalet med en leverantör av hemtjänst och hemsjukvård. Uppföljningsarbetet har under året utvecklats ytterligare, framförallt vad det gäller hur de sanktioner som förvaltningen och nämnden förfogar över gentemot externa utförare av äldreomsorg hanteras.

KVAR FRÅN 2019: Samordna upphandlingsarbetet rörande gaturummet i syfte att undvika onödiga grävarbeten.

Status
Stoppad

Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.

KVAR FRÅN 2018: 2.2 Utifrån genomförd nollmätning stärka platsvarumärket Uppsala.

Uppdragets lydelse 2017: "Implementera varumärkesplattformen för platsvarumärket Uppsala"

Status
Färdig

Uppdraget är färdigt sedan 2019. Se nedanstående rapportering från årsbokslutet 2019.

Uppdraget är färdigt. Nämnden deltar kontinuerligt i kommungemensamma satsningar och bidrar med äldreperspektivet så att nämndens målgruppers behov uppmärksammas och tas hänsyn till.

Texter och bilder har anpassats för att stämma överens med platsvarumärkets budskap och värdeord.

Ett antal chefer och medarbetare inom egen regin har deltagit/deltar i central grupp 'Attraktivare arbetsgivare Legitimerad personal' sedan knappt ett år tillbaka. Ett stort antal strategier har formulerats och ett antal aktiviteter har planerats. Arbetet fortsätter i höst.

Implementering av varumärkesplattformen har skett löpande och fortgår under 2019 i samband med kommunikation kring initiativet äldrevänlig kommun.

KVAR FRÅN 2018: 2.9 Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter

Status
Färdig

Ledningsplan för äldreförvaltningen inför och vid allvarlig störning finns framtagen sedan september 2019.

Inriktningsmål 3: Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Bedömning
Delvis uppfyllt

Målet är delvis uppfyllt. Nämndens arbete för att bidra till inriktningsmålet har delvis lett till resultat. Arbete fortgår inom nämndens egna verksamheter för att nämnden ska kunna bidra till att kommunen når sina miljömål. Ytterligare insatser för fossilfrihet inom externa verksamheter behövs för att i högre grad kunna bidra till måluppfyllelse.

Arbete fortgår inom digitalisering och innovation med testbäddar/testprojekt inom egen regin, ex. nattillsyn, digitala matinköp , utveckling av vårdcentrum samt införande av verksamhetssystemet LifeCare. Arbetet fortgår under året och behöver intensifieras bl.a. inom ramen för innovationsstrategin.

UPPDRAG

3.1 Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.

Tidigare 3.1 (Gäller alla förvaltningar och bolag. KLK har ett samordningsansvar.) På ett samlat sätt utveckla den smarta staden. Det ska vara invånarnas behov och intressen och möjligheter som vägleder utvecklingen. Det kan röra sig om trafikplanering, restider, genom samarbete med akademin, t ex Uppsala universitet, öppna upp kommunkoncernens verksamheter för testbäddsverksamhet. Verksamheterna ska även skapa systematik för att kunna ta till vara på och uppmuntra till innovativa lösningar och arbetssätt inom den egna verksamheten

Status
Påbörjad

Egen regi har under året deltagit och medverkat vid flertal projekt för att utveckla nya och mer effektiva välfärdstjänster. Teknik har införts på vårdboenden i form av surfplattor och andra (TV) bildskärmar för att underlätta utbildningsinsatser för personalen och för brukarnas kontakt med närstående.

Digital nattillsyn erbjuds brukare med bistånd om tillsyn inom ramen för projekt tillsyn på distans. Projektet upplevs falla väl ut även om det initialt varit få deltagande brukare. Upphandling är dock på gång under hösten vilket bör resultera i ett ökat antal kameror. Vidare är hemvården beredda att fortsätta projektet med inköp (mathandling) på nätet. Projektet pausades under pandemin.

Hemsjukvården (Ssk) har under våren deltagit i projekt med regionen kring utveckling av vårdcentrum inom ramen för nära vård.

Digitalt stöd, webbformulär, är framtaget för uppföljningen av brukarens upplevelse av kvalitet i utförandet av biståndet. Det digitala stödet används i det mobila arbetssättet. Uppdraget är löpande och förväntas vara färdigt 2020.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 3.1.1. Utveckla nya och mer effektiva välfärdstjänster inom ramen för nämndens innovationsstrategi; såsom digital tillsyn på distans, inköp på distans, automatisering av administrativa processer, samverkan med Region Uppsala om digitala stöd för en ny nära vård, samt innovationer och innovativa arbetssätt inom ramen för nytt särskilt boende i Storvreta

Förväntade effekter av åtgärden:

Bibehållen/ökad kvalitet/effektivitet genom innovationer och användande av ny teknik.

Status
Påbörjad

Egen regi har under året deltagit och medverkat vid flertal projekt för att utveckla nya och mer effektiva välfärdstjänster. Några av tjänsterna har till viss del tagits fram i spåren av den pågående pandemin. Teknik har införts på vårdboenden i form av surfplattor och andra (TV) bildskärmar för att underlätta utbildningsinsatser för personalen och för brukarnas kontakt med närstående.

Digitalt stöd, webbformulär, är framtaget för uppföljningen av brukarens upplevelse av kvalitet i utförandet av biståndet. Det digitala stödet används i det mobila arbetssättet.

Digital nattillsyn erbjuds brukare med bistånd om tillsyn inom ramen för projekt tillsyn på distans. Hemvården/nattpatrullen har medverkat i projektet med (nattkameror) - digital tillsyn på distans vilket kan erbjudas från mars 2020. Projektet upplevs falla väl ut även om det initialt varit få deltagande brukare. Upphandling är dock på gång under hösten vilket bör resultera i ett ökat antal kameror. Vidare är hemvården beredda att fortsätta projektet med inköp (mathandling) på nätet. Projektet pausades under pandemin.

Hemsjukvården (Ssk) har under våren deltagit i projekt med regionen kring utveckling av vårdcentrum inom ramen för nära vård. Stöd för sjuksköterskor och teamsamverkan ("ronder") via Skype har tagits fram och testats med utsedd vårdcentral/er.

Förstudien för införandet av verksamhetssystemet Life Care är genomförd och avslutades under maj. Förstudien ligger till grund för införandearbetet som påbörjas under hösten 2020.

3.5 Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.

Tidigare 3.10 (Gäller alla) Framförallt deluppdraget att öka takten med energieffektivisering och energisparande pekar mot alla förvaltningar och bolag. Att öka andelen förnybar energi gäller främst förvaltningar och bolag som har egen rådighet i frågan.

Status
Försenad

Uppdraget flyter på enligt plan när det gäller nämndens egen verksamhet. Per oktober 2020 så är ca 97 procent av fordonen fossilfria, vilket innebär att nämndens egna fordon ligger i fas med målet i miljö- och klimatprogrammet om 100 procent fossilfria fordon år 2020. När det gäller externa utförare behövs ytterligare insatser för att möjliggöra systematisk uppföljning och nå målet om fossilfrihet för upphandlade transporter år 2023. Krav har lagts in i förfrågningsunderlag men systematisk uppföljning görs ännu inte.

Genom samlokaliseringen av hälso- och sjukvården vid årsskiftet har antal bilar i tjänst minskat och fler elcyklar köpts in till verksamheterna. Även hemvården har ökad andelen fossilfria bilar och antalet elcyklar. Flertalet hemvårdsenheter har bytt till elcyklar som transportmedel. El-mopedbil testas i verksamheterna. Vidare genomförs översyn av arbetssätt och arbetat med ruttoptimering i samtliga hemvårdsenheter. Ytterligare har verksamheterna börjat med elektroniska körjournaler. Samtliga verksamheter inom egen regin följer kommunens mål att byta ut fossildrivna fordon.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2023.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 3.5.1. Genom kontinuerligt miljöarbete, exempelvis genom ruttoptimering och att byta ut fossildrivna bilar mot fossilfria bilar och elcyklar, bidra till att kommunen når klimatmålen år 2020. (Gäller endast nämndens egna verksamheter)

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskad förbrukning av fossila bränslen inom transporter.

Minskad energianvändning inom transporter

Status
Påbörjad

Inom egen regi används bilar nästan uteslutet av hemvården, nattpatrullen, hemsjukvården och jourverksamhet. Det är således inte aktuellt inom boende eller inom de förebyggande verksamheterna. I de fall bilar används inom boende samnyttjas de med ex. vaktmästeri, samt nyttjar samkörning av olika leveranser.

Genom samlokaliseringen av hälso- och sjukvården vid årsskiftet har antal bilar i tjänst minskat och fler elcyklar köpts in till verksamheterna. Flertalet bilar drivs med biodiesel. Även hemvården har ökad andel fossilfria bilar och ökat antal elcyklar. Flertalet hemvårdsenheter har man bytt till elcyklar som transportmedel. El-mopedbil testas i verksamheterna. Vidare genomförs översyn av arbetssätt och arbetat med ruttoptimering i samtliga hemvårdsenheter. Ytterligare har verksamheterna börjat med elektroniska körjournaler. Samtliga verksamheter följer kommunens mål kring att byta ut fossildrivna fordon.

Avdelning rådgivning och bistånd har skapat bilpool tillsammans med omsorgsförvaltningen. Tillsammans med omsorgsförvaltningen har en minskning skett med två bilar och dessa har ersatts med elcyklar.

Per oktober 2020 så är ca 97 procent av fordonen fossilfria, vilket innebär att nämndens egna fordon ligger i fas med målet i miljö- och klimatprogrammet om 100 procent fossilfria fordon år 2020.

Åtgärd 3.5.2. Genom systematisk uppföljning av kraven inom ramen för valfrihetssystemet för hemvård säkerställa att andelen förnybar energi vid transporter succesivt ökar och bidra till att kommunen når klimatmålen år 2023 (Gäller endast externa utförare)

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskad förbrukning av fossila bränslen inom transporter.

Minskad energianvändning inom transporter.

Status
Ej påbörjad

Åtgärden är inte påbörjad. Krav har lagts in i förfrågningsunderlag men systematisk uppföljning görs ännu inte. Tankar finns att följa upp via en enkät till alla utförare. Uppföljning kan sedan göras vid avtalsuppföljningar.

Åtgärd 3.5.3. Ta bort tre produktgrupper med fossil plast, inventera plastanvändning i egen och upphandlad verksamhet samt ta fram en handlingsplan för att nå plastmålen 2023 och 2030

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskad förbrukning av fossila bränslen

Lägre gifthalter i miljön

Status
Påbörjad

Egen regi deltar i "platsprojektet" bl.a. genom dagverksamheten Blomman. Verksamheten har inventerat all plast, samt minskat förbrukningen av plast och är noga med att de beställer ”miljövänlig” plast om inget alternativ till plast finns. För att höja kunskapen om plast bland medarbetarna erbjuds alla en e-utbildning. Vidare finns en vägledning framtagen för hållbar plastanvändning i äldreomsorgen.

I plastprojektet har det uppmärksammats att vissa boende har svårt att kunna sortera avfall då utrymmen för ändamålet saknas i fastigheten vilket vi hoppas att kunna lösa på sikt.

3.12 Initiera en kransortssatsning inbegripande bland annat nya bostäder av varierande typ, verksamhetslokaler, utbyggd samhällsservice och pendlarparkeringar i Storvreta, Almunge, Vattholma, Björklinge och Vänge. (KS, GSN, Uppsala parkering, Uppsalahem, ÄLN, UBN, KTN)

SBF samordnar. Det som ska göras kopplat till detta uppdrag är att initiera en kransortssatsning i nämnda kransorter. Uppdraget är flerårigt.

Status
Påbörjad

Äldreförvaltningen deltar i arbetet med en enkät om äldres bostadspreferenser. Genom medborgardialoger i (bl.a.) landsbygderna fångas lokala frågor som vidarebefordras inom kommunorganisationen. Kontakter har även knutits och samverkansdiskussioner förts gällande arbetet med servicepunkter och kommunens landsbygdsprogram.

Samordningsansvaret för frågan finns på strategisk planering/stadsbyggnadsförvaltningen. Behov finns av ytterligare samordningsinitiativ gällande uppdraget.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 3.12.1. Medverka i kransortssatsning i tätorter utanför Uppsala stad

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökat utbud av bostäder och verksamheter i tätorter utanför Uppsala stad

Status
Påbörjad

Äldreförvaltningen deltar i arbetet med en enkät om äldres bostadspreferenser. Genom medborgardialoger i (bl.a.) landsbygderna fångas lokala frågor som vidarebefordras inom kommunorganisationen. Kontakter har även knutits och samverkansdiskussioner förts gällande arbetet med servicepunkter och kommunens landsbygdsprogram.

Samordningsansvaret för frågan finns på strategisk planering/stadsbyggnadsförvaltningen. Behov finns av ytterligare samordningsinitiativ gällande uppdraget.

Inriktningsmål 4: Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Bedömning
Delvis uppfyllt

Målet är i delvis uppfyllt. Nämndens arbete för att bidra till inriktningsmålet har delvis lett till resultat. Huvuddelen av nämndens åtgärder fortgår enligt plan, men den pågående pandemin har även inneburit att ett flertal åtgärder inom ramen för äldrevänlig kommun behövt pausas under våren och sommaren. I huvudsak är detta åtgärder som kan återstartas så snart som rekommendationerna för åldersgruppen från Folkhälsomyndigheten ändras. Under perioden har detta dock inneburit ett tillfälligt sämre genomslag för främst förebyggande insatser för att motverka äldres ohälsa och öka inkluderingen.

Medarbetare medverkar i kompetenslyft för att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck. Samverkan sker med interna och externa aktörer för att öka antalet anställda med funktionsvariation.

NÄMNDMÅL

Nämndmål 4.1: Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun

Bedömning
Delvis uppfyllt

Huvuddelen av nämndens åtgärder fortgår enligt plan, men den pågående pandemin har även inneburit att ett flertal åtgärder behövt pausas under våren och sommaren. I huvudsak är detta åtgärder som kan återstartas så snart som rekommendationerna för åldersgruppen från Folkhälsomyndigheten ändras. Under perioden har detta dock inneburit ett tillfälligt sämre genomslag för främst förebyggande insatser för att motverka äldres ohälsa och öka inkluderingen.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 4.1.1. Främja nya och befintliga innovativa tekniska lösningar för att öka äldres oberoende och mobilitet, till exempel genom transporthjälpmedel och välfärdsteknik

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökat oberoende och ökad delaktighet för brukaren

Förbättrad hälsa för brukaren

Mer effektivt resursutnyttjande

Status
Påbörjad

Egen regin har under året deltagit och medverkat vid flertal projekt för att utveckla nya och mer effektiva välfärdstjänster. Några av tjänsterna har till viss del tagits fram i spåren av den pågående pandemin. Teknik har införts på vårdboenden i form av surfplattor och andra (TV) bildskärmar för att underlätta utbildningsinsatser för personalen och för brukarnas kontakt med närstående. Träffpunkterna har startat med aktiviteter via Skype så att alla träffpunkter kan delta vid aktivitet på ett ställe

Digital nattillsyn erbjuds brukare med bistånd om tillsyn inom ramen för projekt tillsyn på distans. Projektet upplevs falla väl ut även om det initialt varit få deltagande brukare. Upphandling är dock på gång under hösten vilket bör resultera i ett ökat antal kameror. Vidare är hemvården beredda att fortsätta projektet med inköp (mathandling) på nätet. Projektet pausades under pandemin.

Digitalt stöd, webbformulär, är framtaget för uppföljningen av brukarens upplevelse av kvalitet i utförandet av biståndet. Det digitala stödet används i det mobila arbetssättet.

Hemsjukvården har under våren deltagit i projekt med regionen kring utveckling av vårdcentrum inom ramen för nära vård.

Äldreförvaltningen har köpt in parcyklar där de äldre kan åka med på en cykeltur. Cyklingen genomförs av personal på äldreboendena och i samarbete med röda korset och cykelfrämjandet.

Åtgärd 4.1.2. Utveckla kommunens förmåga att nå kommuninvånare 60+ med anpassad och aktuell information om aktivitets- och serviceutbud, erbjudanden samt olika former av stödjande insatser.

Förväntade effekter av åtgärden:

Nämndens förebyggande insatser når i högre grad dem där behoven är som störst

Förbättrad folkhälsa för kommunens äldre

Ökad social delaktighet och känsla av meningsfullhet för kommunens äldre

Status
Påbörjad

En samordnare för volontärinsatser är anställd under hösten 2020 för att arbeta med frågan om hur äldres behov bättre matchas med volontärinsatser. Kontakt har tagits med Röda korset för samarbete kring framtagande av digital plattform för 60+

Åtgärd 4.1.3. Utveckla former för att etablera kontakt och dialog med äldre med utländsk bakgrund

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad inkludering bland äldre med utländsk bakgrund

Mer representativ medborgardialog

Status
Väntar

Strategin för dialog och delaktighet är under framtagande, ett utkast förväntas färdigställas under hösten 2020. Äldrevänlig kommun bevakar frågan och förväntar avstämning under hösten 2020.

Åtgärd 4.1.4. Öka hbtq-kompetensen inom förebyggande samt vård- och omsorgsverksamheter riktade mot äldre

Förväntade effekter av åtgärden:

Likvärdigt bemötande gentemot brukare och deltagare inom nämndens verksamheter oavsett sexualitet

Minskad upplevd diskriminering hos målgruppen

Status
Påbörjad

Egen regin har sedan flera år ett pågående arbete för att höja kompetensen inom våra verksamheter som riktar sig mot äldre personer. Inom de förebyggande verksamheterna har träffpunkterna slutfört sin diplomering. Anhörigcentrum har anmält sig till utbildning, men fick inte plats i år, förhoppningsvis till våren.

Inom boende har ett arbete initierats och påbörjats att kunna LHBTQ diplomera verksamhet (Myrbergska). Utbildningstillfällen har påbörjats men tyvärr avbrutits p g a pandemin. Diplomeringen kommer att återupptas snarast möjligt.

Även inom hemsjukvården och hemvården bedrivs ett pågående arbete. Hemvården arbetar med att öka medvetenheten och att diplomera sig.

Åtgärd 4.1.5. Fortsätta medborgardialoger riktat mot äldre i enlighet med WHO:s nätverks riktlinjer

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad delaktighet bland kommunens äldre

Minskad upplevd diskriminering på grund av ålder

Status
Väntar

Turné bland kommunens pensionärsföreningar är inledd men för närvarande pausad p.g.a. Covid-19. Tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen, fastighetsstaben och mark och exploatering tas en enkät om äldres boendepreferenser fram. Kontakt är tagen för medverkan i stadsbyggnadsförvaltningens arbete med att ta fram en "strategi för dialog och delaktighet" inom planprogram Gottsunda. Initial planering för någon grad av närvaro av/tillgänglighet till äldreombudsman och/alt. samordnare för äldrevänlig kommun, i kommunens Kontaktcenter och eventuellt på andra platser i kommunen, pausad p.g.a. Covid-19.

Åtgärd 4.1.6. Samarbeta med Region Uppsala inom ramen för "Effektiv och nära vård" för att underlätta för äldre att komma i kontakt med och få vård och omsorg.

Förväntade effekter av åtgärden:

En mer integrerad vård- och omsorg till brukaren efter behov

Status
Påbörjad

Egen regin samverkar och samarbetar med Region Uppsala på olika nivåer och i olika forum. Verksamheter som hemvården och hemsjukvården har inom ramen för effektiv och nära vård ett pågående arbetet kring "digitala ronder" via Skype, en teamsamverkan med vårdcentralens läkare i syfte att underlätta kontakten gällande brukare inom hemvården/hemsjukvården. Vidare presenterades i februari en rapport från granskning av vårdnivåer på korttidsboende, Svartbäcksgården och Nora. Aktuell fråga för samverkan i nuläget är dialogen kring närvårdsplatser och dess ev. utformning.

Chefer och medarbetare inom myndighetsutövningen samverkar med Regionens slutenvård och primärvården i arbetsgrupper i syfte att förbättra samarbetet för en säker och god vård och omsorg för medborgare och brukare.

Äldrevänlig kommun medverkar i referensgruppen för det pilotprojekt som genomförs om förstärkt geografiskt hälsouppdrag i Gottsunda, bl.a. för att utveckla förebyggande insatser i form av hälsosamtal med äldre utifrån evidensbaserade metoder. Projektet är i gång men insatserna för äldre har varit vilande till följd av pandemin.

Åtgärd 4.1.7. Ta fram nya insatser för att motverka ofrivillig ensamhet, så som handslag med pensionärsföreningar om uppsökande verksamhet.

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskad ofrivillig ensamhet och minskad psykisk och fysisk ohälsa bland kommunens äldre

Ökad social delaktighet bland kommunens äldre

Status
Väntar

Kontakt med SPF, PRO och SKPF har tagits tidigt under året om ett gemensamt initiativ för att bryta ofrivillig ensamhet bland äldre. Arbetet med åtgärden har pausats p.g.a. Covid-19.

Åtgärd 4.1.8. Utveckla konceptet besöksvänner efter sjukhusvistelse för att stötta äldre som behöver stöd i att komma tillbaka till en meningsfull vardag.

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskad ofrivillig ensamhet och minskad psykisk ohälsa bland kommunens äldre

Status
Påbörjat

Åtgärden omhändertas inom det övergripande projektet med samordnare för volontärinsatser. Äldrevänlig kommun medverkar i referensgruppen för det pilotprojekt som genomförs om förstärkt geografiskt hälsouppdrag i Gottsunda, bl.a. för att utveckla förebyggande insatser i form av hälsosamtal med äldre utifrån evidensbaserade metoder. Projektet är i gång men insatserna för äldre har varit vilande till följd av pandemin.

Åtgärd 4.1.9. Vidareutveckla initiativ med ideella organisationer för att främja utevistelse så som Cykling utan ålder.

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrad folkhälsa bland kommunens äldre

Status
Påbörjad

Samordnare för volontärinsatser finns anställd under hösten 2020 för att arbeta med frågan om hur äldres behov bättre matchas med volontärinsatser. Kontakt är tagen med Röda korset för samarbete kring framtagande av digital plattform för 60+. Cyklar har köpts in inom ramen för Cykling utan ålder.

Åtgärd 4.1.10. Utveckla utbudet av hälsofrämjande insatser på träffpunkter som når både kvinnor och män.

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrad folkhälsa bland kommunens äldre oavsett kön

En mer jämställd resursfördelning inom området

Status
Väntar

Träffpunktsverksamheterna har i huvudsak varit stängda p.g.a. Covid-19. Diskussioner pågår gällande hur träffpunktsverksamheten ska kunna utvecklas för att kunna nå fler och minska flaskhalsar i utbudet, exempelvis gym. Diskussioner pågår även om vilka insatser som ska bedrivas på träffpunkterna och hur dessa ska kunna locka fler män.

Dialog har förts om samarbete mellan Uppsala kommun och Riksidrottsförbundet (RF)-SISU för att få till en samverkan mellan idrotts- och föreningslivet och träffpunktsverksamheten. Uppstartsmöte med representanter från RF-SISU och träffpunkterna har genomförts.

Åtgärd 4.1.11. Utveckla samarbete med ideella organisationer för att främja aktiviteter på särskilt boende.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökat utbud av aktiviteter på kommunens särskilda boenden

Status
Påbörjad

Egen regins boenden har av tradition kontakter med olika aktörer inom ideella organisationer gällande aktiviteter på boenden. I pandemitider är dock denna samverkan sparsam. Även våra boende har normalt aktiviteter enskilt som i grupp. Ett projekt startas nu i september 2020 där personer med erfarenheten av att leda och utveckla sociala aktiviteter har knutits. Med stöd från projektledaren kommer de att genomföra arbetet med att knyta till sig fler ideella organisationer till boendena med syfte att främja den sociala omsorgen/aktiviteter för brukaren. Idag finns s k aktivitetsinspiratörer på några av våra boenden och dessa kommer också delta. Projektets mål är att alla egen regins boenden ska ha fungerande sociala aktiviteter att erbjuda.

Åtgärd 4.1.12. Stärk kompetens hos medarbetare och utveckla stöd för samtal kring existentiella livsfrågor för äldre.

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrad kompetens bland nämndens medarbetare i att möta äldre som drabbats av psykisk ohälsa

Status
Påbörjad

Egen regin har stärkt kompetensen hos medarbetare inom samtliga av våra verksamhetsområden bl.a. genom deltagande i utbildning i första hjälpen till psykisk ohälsa. Vidare har suicidombud utsetts på förvaltningen som ska ha direktkontakt med äldre personer. Suicidombudet ska även kunna samordna arbetet lokalt. Ytterligare kommer två personal genomgå instruktörsutbildning (MHFA) första hjälpen till psykisk hälsa. Det har även anordnats föreläsningar i psykisk ohälsa.

Medarbetare inom myndighetsutövningen deltog 2019 i projektgrupp Äldres hälsa och livskvalitet Tema: Riskbruk, missbruk eller beroende av alkohol. Projektrapporter fastställdes januari 2020. Mål med projektet är ökad kunskap om äldre och missbruk, nuläge och lokala förutsättningar, äldres behov relaterade till missbrukserfarenheter och anhörigas erfarenheter. Utgående från de kunskaperna skapas en kommungemensam handlingsplan med förutsättningar för samordnade utbildningsinsatser.

Åtgärd 4.1.13. Tillsammans med ideella organisationer starta självhjälpsgrupper för äldre personer, för de som till exempel upplever en personlig kris eller svåra existentiella frågor.

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskad psykisk ohälsa bland kommunens äldre

Status
Väntar

Nätverkandet med föreningar som bedriver stödjande/hjälpande verksamhet för äldre har för äldrevänlig kommuns del i huvudsak pausats under Covid-19 till förmån ett mer kommunövergripande arbete för samverkan med ideella organisationer. Arbetet med att starta självhjälpsgrupper har nedprioriterats p.g.a. Covid-19.

Äldrenämnden samarbetar med och stöder Diakonstiftelsen Samariterhemmets arbete med samtalsstöd gentemot äldre. Under pandemin har detta arbete bedrivits per telefon.

Åtgärd 4.1.14. Genomföra en översyn av det ekonomiska stödet till föreningar och organisationer inom äldreområdet för att säkerställa att deras aktiviteter främjar hälsa och social delaktighet.

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrad hälsa och öka social delaktighet bland kommunens äldre

Status
Väntar

Översynen är pausad till dess att kommunövergripande policy och riktlinjer antagits. Dessa kommer att utgöra ramverket för revideringen av de nämndspecifika riktlinjerna.

Åtgärd 4.1.15. Förbättra äldres nutrition genom att ett erbjuda mer varierat utbud för personer med matservice som biståndsbedömd insats.

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrad folkhälsa bland kommunens äldre

Status
Påbörjad

Utredning gällande frågan att öka utbudet genom ökad valfrihet av leverantör för den enskilde genomförs under hösten 2020 i syfte att förbättra upplevelsens av matens kvalitet och smak, individanpassning och på så vis stimulera ökat näringsintag.

Åtgärd 4.1.16. Genomför informationsinsatser om äldre och mat/nutrition för målgruppen.

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrad folkhälsa bland kommunens äldre

Status
Påbörjad

Med stöd av dietister vid måltidsservice har informationsmöten anordnats för verksamhetschefer på boenden. Dietister har även besökt verksamheter och instruerat utifrån målgruppens behov. Vidare planeras ett större omtag gällande "den goda måltiden" (mat/nutrition/miljö) för att stärka medarbetarna i deras arbete.

Även träffpunkterna kommer att samverka med dietist kring föreläsningar (fallpreventionsveckan) senare i höst. Kostfrågor är ett stående inslag i träffpunkternas aktiviteter. Vidare kan hemsjukvården genomföra informationssatsningar på t ex träffpunkter tillsammans med dietist. Även brukare kan delta.

Åtgärd 4.1.17. Minska äldres risk- och missbruk av alkohol och droger genom att arbetssätt för att upptäcka och förebygga hög alkoholkonsumtion hos äldre.

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskat risk- och missbruk av alkohol och droger bland kommunens äldre

Status
Påbörjad

Samtliga verksamhetsområden inom egen regin har deltagit i samverkansprojektet "Äldre hälsa och livskvalitet" med tema "Riskbruk, missbruk eller beroende av alkohol" med syfte att förebygga och tidigt upptäcka skadligt alkoholbruk för att främja äldre hälsa och livskvalitet. Upptäckten kan ex. ske i samband med brukarens inflyttning till äldreboende när sjuksköterskan har samtal. När missbruk förekommer upprättas en handlingsplan ex. rörande kontakter med socialtjänstens missbruksenhet. Föreläsningar i ämnet har genomförts i samverkan med Region Uppsala för verksamhetschefer. Representanter från hemsjukvården ingår i projektet "Goda levnadsvillkor" och tagit fram ett arbetssätt för att hantera sådana frågor.

En kartläggning av äldre och missbruk har under 2019 genomförts med hjälp av stimulansmedel för psykisk hälsa. Stimulansmedel för fortsättning av det arbetet har tilldelats äldreförvaltningen. Projektdirektiv kommer skrivas fram under hösten 2020.

Medarbetare inom myndighetsutövningen deltog 2019 i projektgrupp Äldres hälsa och livskvalitet Tema: Riskbruk, missbruk eller beroende av alkohol. Projektrapporter fastställdes januari 2020. Mål med projektet är ökad kunskap om äldre och missbruk, nuläge och lokala förutsättningar, äldres behov relaterade till missbrukserfarenheter och anhörigas erfarenheter. Utgående från de kunskaperna skapas en kommungemensam handlingsplan med förutsättningar för samordnade utbildningsinsatser.

Åtgärd 4.1.18. Utveckla kommunens preventiva arbete för fallolyckor genom att fastställa riktlinjer för fallprevention samt sprida information

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskat antal fallolyckor bland kommunens äldre

Förbättrad folkhälsa bland kommunens äldre

Minskade kostnader för samhället och för nämnden

Status
Påbörjad

Det fallpreventiva arbetet pågår genom ex. genom kampanj Stå Upp på träffpunkterna samt fallpreventiva dagen.

UPPDRAG

4.13 Förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck genom ett kompetenslyft för medarbetare inom skola, socialtjänst och omsorg, samt inrätta ett "HVF-team" med särskild kompetens som stödjer de personalgrupper som kommer i kontakt med detta i sitt arbete. (SCN, UBN, OSN, ÄLN, KS)

SCF samordnar. Starta arbetet med ett kompetenslyft för de medarbetare som kan komma i kontakt med hedersrelaterat våld i sitt arbete. Inrätta ett stödjande team som kan stödja just dessa personalkategorier. Uppdraget är flerårigt.

Status
Påbörjad

Egen regins chefer har fått utbildning vid ledarträff. Kvinnojouren har bjudits in till deltagande vid medarbetarnas arbetsplatsträffar. Utbildning i hedersrelaterat våld pågår där medarbetare ges möjlighet att delta.

Medarbetare på avdelning rådgivning och bistånd har genomgått våldsutbildning för att förstärka arbetssättet vid möte med medborgare som utsätts för våld.

Uppdraget beräknas vara färdigt 2022.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 4.13.1. Medverka i kompetenslyft för att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskad förekomst av hedersrelaterat våld och förtryck inom nämndens målgrupper

Status
Påbörjad

Egen regins chefer har fått utbildning vid ledarträff. Kvinnojouren har bjudits in till deltagande vid medarbetarnas arbetsplatsträffar. Utbildning i hedersrelaterat våld pågår där medarbetare ges möjlighet att delta.

Medarbetare på avdelning rådgivning och bistånd har genomgått våldsutbildning för att förstärka arbetssättet vid möte med medborgare som utsätts för våld.

4.14 Öka antalet anställda med funktionsvariation i kommunens verksamheter.

KLK samordnar genom HR.

Status
Påbörjad

Egen regin har lång tradition av samverkan med andra aktörer för personer med funktionsvariationer. Samarbete finns med bl.a. med Arbetsförmedlingen och ex. på boenden ges berörda personer möjlighet att kunna träna utifrån sina förmågor för att kunna återgå till arbete eller för att genomgå utbildning som leder till yrkesområden relaterade till vård/omsorg. Samarbete finns med omsorgsförvaltningen och medarbetare från daglig verksamhet finns i flera av ÄLF:s verksamheter ex. är de hälso- och sjukvården (Fyren) behjälpliga med serviceinsatser i verksamheten. Vi fortsätter arbeta för att ytterligare stärka detta arbete och få fler samarbetsfora.

ÅTGÄRDER

4.14.1. Samverka med interna och externa aktörer för att öka antalet anställda med funktionsvariation i nämndens verksamheter

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad inkludering i yrken inom nämndens verksamheter

Status
Påbörjad

Egen regin har lång tradition av samverkan med andra aktörer för personer med funktionsvariationer. Samarbete finns med bl.a. med Arbetsförmedlingen och ex. på boenden ges berörda personer möjlighet att kunna träna utifrån sina förmågor för att kunna återgå till arbete eller för att genomgå utbildning som leder till yrkesområden relaterade till vård/omsorg. Samarbete finns med omsorgsförvaltningen och medarbetare från daglig verksamhet finns i flera av ÄLF:s verksamheter, ex. är hälso- och sjukvården behjälpliga med serviceinsatser i verksamheten. Vi fortsätter arbeta för att ytterligare stärka detta arbete och få fler samarbetsfora.

KVAR FRÅN 2019: Utveckla en äldrevänlig kommun inom ramen för WHO:s nätverk.

(Gäller alla. ÄLF har samordningsansvar.) Inom ramen för pågående projekt genomföra åtgärder i kommande handlingsplan.

Status
Färdig

Program för handlingsplan och äldrevänlig kommun är antagna och implementering av handlingsplanen redovisas under nämndmål 4:1 "Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun"

KVAR FRÅN 2019: Öka kännedomen och medvetenheten om barns rättigheter genom att genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunens verksamheter.

(Gäller alla. KLK har samordningsansvar.) Kommunen ska vara väl rustad för att följa barnkonventionen och bidra till att barns möjlighet till dialog och delaktighet förbättras. Det innebär att nämnder och bolag ska identifiera behov av kompetenslyft och säkra fortbildning. KLK kan stödja i arbetet och ansvarar för att ta fram utbildningsmaterial kopplat till bland annat barnkonventionen samt en plan för genomförande av utbildning. Uppdraget är flerårigt.

Status
Stoppad

Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.

TILLKOMMANDE UPPDRAG

att uppdra till socialnämnden, omsorgsnämnden, äldrenämnden, utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden att träffa en lokal överenskommelse med Region Uppsala om riskbruk, missbruk och beroende.

Beslutspunkten ingick i: Överenskommelse gällande riskbruk, missbruk och beroende i Uppsala län (KSN-2018-3777) §59 2019-04-10

Status
Färdig

Överenskommelse framtagen 2018

Inriktningsmål 5: Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Bedömning
Delvis uppfyllt

Målet är delvis uppfyllt. Nämndens arbete för att bidra till inriktningsmålet har delvis lett till resultat. Arbete är påbörjat genom framtagande av kunskapsunderlag och samverkan med andra parter för att utveckla utbudet av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden, men konkreta ställningstaganden på kommunövergripande nivå saknas ännu. Arbetet med att lyfta frågan för ställningstagande på kommunövergripande nivå behöver fortsätta och intensifieras för att säkerställa en god bostadssituation på den ordinarie bostadsmarknaden för nämndens målgrupper.

UPPDRAG

5.4 Utveckla utbudet av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden, såsom seniorbostäder, trygghetsbostäder och moderna servicehus. (ÄLN, KS och PBN)

Tidigare 5.8: (Gäller ÄLF, KLK och SBF. KLK samordnar)

Status
Försenad

Arbete är påbörjat genom framtagande av kunskapsunderlag och samverkan med andra parter för att utveckla utbudet av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden, men konkreta ställningstaganden på kommunövergripande nivå saknas ännu. Arbetet med att lyfta frågan för ställningstagande på kommunövergripande nivå behöver fortsätta och intensifieras för att säkerställa en god bostadssituation på den ordinarie bostadsmarknaden för nämndens målgrupper.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2022.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 5.4.1. Bidra med kunskapsunderlag för att möjliggöra en utveckling av utbudet av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden, t. ex. moderna servicehus, i synnerhet för personer med mindre socioekonomiska resurser

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrade förutsättningar för ett ökat utbud av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden

Status
Påbörjad

Utredningar som berör frågan har tagits fram, ex. gällande alternativa boendeformer och värdskap och gemensamhetslokaler i seniorbostäder. Ett mindre antal lägenheter i kommunens trygghetsbostäder/seniorbostäder med gemensamhetslokal har reserverats för personer med särskilda behov. Samverkan med stadsbyggnadsförvaltningen, kommunledningskontoret och övriga aktörer, både kommuninterna som externa aktörer pågår, ex. inom ramen för framtagandet av det nya bostadsförsörjningsprogrammet.

Tidigare åtgärder i bostadsfrågan har i den beslutade handlingsplanen för äldrevänlig kommun omformulerats till:

1.1 "Bevaka att identifierade behov och åtgärder kring bostäder och äldres boendesituation inarbetas i kommande program och handlingsplan för bostadsförsörjning."

5.5 Främja kollektivhus för seniorer. (KS och ÄLN)

(Gäller ÄLF, KLK och SBF. KLK samordnar)

Status
Påbörjad

Uppsalahem har målsättningen att vara klara med förstudien ang. Max 4 Lax och projektet Takryttaren i september. ÄLF medverkar i projektet.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2022.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 5.5.1. Bidra med kunskapsunderlag inom ramen för aktuella projekt för kollektiva boendeformer för seniorer

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrade förutsättningar för ett ökat utbud av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden

Status
Påbörjad

Uppsalahem har målsättningen att vara klara med förstudien ang. Max 4 Lax och projektet Takryttaren i september. ÄLF medverkar i projektet.

Inriktningsmål 6: Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Bedömning
Ej uppfyllt

Nämnden avstår från att bidra till måluppfyllelse eftersom inriktningsmålet inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till måluppfyllelse.

UPPDRAG

KVAR FRÅN 2019: Förbättra arbetsmiljön i kommunens förskolor och skolor genom att vidta ljuddämpande och stressreducerande åtgärder.

Status
Stoppad

Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.

Inriktningsmål 7: Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Bedömning
I hög grad uppfyllt

Nämndens arbete för att bidra till inriktningsmålet har i hög grad lett till resultat. Nämndens åtgärder fortgår i huvudsak som planerat. Alla brukare i behov av särskilt boende kan erbjudas detta inom tre månader. Samverkansarbetet med Region Uppsala fortgår och har utvecklats under året. Arbetet pågår för att förbättra mat och måltidskvaliteten för brukarna. Åtgärder pågår för ökad delaktighet och inflytande bland nämndens brukare. Ett fåtal åtgärder, främst inom öppna förebyggande insatser har pausats under året p g a Covid-19 och därför inte fullt ut kunnat medverka till måluppfyllelse.

NÄMNDMÅL

Nämndmål 7.1: Äldrenämnden ska erbjuda kommuninvånarna en trygg vård och omsorg med hög kvalitet

Bedömning
I hög grad uppfyllt

Nämndens åtgärder fortgår i stort sett som planerat. Alla brukare i behov av särskilt boende kan erbjudas detta inom tre månader. Samverkansarbetet med Region Uppsala fortgår och har utvecklats under året. Arbetet pågår för att förbättra mat och måltidskvaliteten för brukarna.

Ett arbete har påbörjats med att utveckla analysarbetet gällande kostnads -och kvalitetsjämförelser med jämförbara kommuner. I den nationella brukarundersökningen uppvisar Uppsala relativt låg brukarnöjdhet inom särskilt boende, medan exempelvis personalkontinuiteten inom hemvården är högre än i de flesta liknande kommuner.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 7.1.1. I samverkan med Region Uppsala och övriga sociala nämnder genomföra aktiviteter i Verksamhetsplan 2020 för samråd och tjänsteledning HSVO Uppsala

Förväntade effekter av åtgärden:

En god, sammanhållen och nära hälso- och sjukvård och omsorg för kommunens äldre

Status
Påbörjad

Aktiviteter pågår i samtliga fokusområden i planen. En nulägesrapport för verksamhetsplan HSVO Uppsala 2020 antogs av politiska samrådet 2020-05-15. Nästa samlade rapport kommer i verksamhetsberättelsen vid årets slut.

Åtgärd 7.1.2. Ta fram rutiner och arbetssätt för att upptäcka, anmäla och ge stöd till äldre som utsatts för våld i nära relationer

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskad förekomst av våld i nära relationer bland kommunens äldre

Status
Färdig

Utbildningsinsatser (med stöd av Socialstyrelsens material) har tidigare genomförts om hot och våld i nära relation samt brott mot äldre. Rutin om hot och våld finns i styrdokument för egen regin. Arbetssättet ex. på boende är att uppmärksamma (riskområden) vid inflyttningssamtal och/eller vid samtal vid upprättande av genomförandeplan och uppföljning av sådan.

Vägledning/rutin finns framtagen som stöd för biståndshandläggare i utredningen av behovet av hjälp för äldre personer som är, eller har varit, utsatta för hot och/eller våld av närstående eller personal. Avdelningen har utbildade våldsombud som stödjer medarbetare i arbetet.

Åtgärd 7.1.3. Utveckla samverkan med Region Uppsala gällande uppsökande verksamhet riktad till nämndens målgrupper

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrad folkhälsa bland kommunens äldre

Status
Påbörjad

Samverkan för utveckling av den uppsökande verksamheten ligger inom ramen för Äldrevänlig kommun. 1 maj 2020 började en nyanställd hälsosamordnare (med placering på Gottsunda vårdcentral) för att arbeta med pilotstudien. Den centrala projektgruppen har under våren 2020 förberett för uppstart och förankrat arbetet med TL HSVO i Uppsala. Det har även tillsatts en kommunal referensgrupp med representation från KLK, AMF, SCF, OMF; UBF och ÄLF. Flera insatser är planerade.

Åtgärd 7.1.4. Förbättra äldres livskvalitet genom att säkerställa en god måltidskvalitet och möjligheter till valfrihet, när måltider ingår i omsorgen

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrad folkhälsa bland kommunens äldre

Status
Påbörjad

Egen regin har påbörjat ett arbete med "Den Goda måltiden" - ett samarbete med måltidservice. Vidare kommer även andra aktörer tas in ex. dietister m.fl. för att förstärka medarbetarnas kompetens och för att kunna ge medarbetare bättre och stöd kring måltidssituationen för våra brukare. Då kommunens Måltidsservice ej kunnat leverera måltider till flertal av våra boenden under egen ombyggnation, har en annan leverantör tillfälligt anlitats. I samtal med flera av dessa verksamhetschefer har det tydligt framkommit att nöjdheten med smaken på maten varit betydligt högre och att fler valmöjligheter har erbjudits.

Ett utredningsuppdrag rörande införande av LOV inom insatsen matlåda har utretts av avdelningen och presenterats för nämnden med föreslagen inriktning att inte införa upphandlingsformen LOV när det gäller detta. Ytterligare två ärenden med bäring på åtgärden ska utredas, dessa kommer presenteras för nämnden under hösten 2020.

Åtgärd 7.1.5. Säkerställ att personer i behov av särskilt boende ska erbjudas plats inom tre månader efter beslut

Förväntade effekter av åtgärden:

Nämndens brukare kan erbjudas vård- och omsorg efter sitt behov

Nämnden undviker sanktionsavgifter på grund av ej verkställda beslut

Status
Färdig

Ett överskott av särskilda boendeplatser finns inom nämndens område. Alla personer som har ett beslut om insats särskilt boende erbjuds ledig boendeplats inom ramen tre månader.

Åtgärd 7.1.6. Utreda förutsättningarna för kvällsaktiviteter på träffpunkter och seniorrestauranger

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökat utbud av aktiviteter på kommunens träffpunkter och seniorrestauranger

Status
Väntar

Diskussioner pågår gällande hur vi ska kunna utveckla träffpunktsverksamheten för att kunna nå fler och minska flaskhalsar i utbudet, exempelvis gällande träffpunkternas öppettider men även möjligheter att upplåta träffpunkternas lokaler till besökare på kvällstid. Förvaltningen måste även se över lokalfrågan i förhållande till bokningsbarhet och efterfrågan från externa aktörer.

Arbetet har fördröjts p.g.a. Covid-19. Rapporteras under hösten.

Åtgärd 7.1.7. Utveckla styrningen inom nämndens kvalitets- och uppföljningsarbete

Förväntade effekter av åtgärden:

Bättre underlag för att nämnden och förvaltningen ska kunna fatta adekvata inriktningsbeslut

Ökad kvalitet för brukarna inom nämndens verksamheter

Status
Påbörjad

Arbetet med att utveckla förvaltningens uppföljning av nämndens verksamheter är ett ständigt pågående arbete. Närmast behöver kopplingen mellan avtalsuppföljningar, individuppföljningar och kvalitetsarbete ur ett samlat systemledarperspektiv förtydligas. Den tertialrapportering utifrån vissa givna kvalitetsmått som kommer redovisas i uppföljning av verksamhetsplan tertial 2 2020 är ett steg i denna riktning.

UPPDRAG

7.2 Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)

Status
Påbörjad

Åtgärder pågår för ökat inflytande och delaktighet, ex. åtgärder för döva och hörselskadade och förbättrade möjligheter till kontaktman på annat språk än svenska. Arbete är påbörjat för att utöka uppföljningen av brukarens upplevelse av kvalitet.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2021.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 7.2.1. Ta ställning till införande av förenklad biståndsbedömning inom hemtjänsten

Status
Väntar

Åtgärden är pausad med anledning av införandet av verksamhetssystemet LifeCare och möjligheten till e-ansökan.

Ett förenklat beslutsfattande innebär ett nytt arbetssätt i myndighetsutövning samt viss förändring i nuvarande handläggningssystem. Det finns en risk att ökat antal medborgare nyttjar möjligheten till den enklare tillgången på insatser. Det leder till att administrativa arbetsuppgifter ökar i myndighetsutövningen då myndighetsutövningen sker på två olika sätt och att antal uppföljningar av insatser ökar, då ansvaret för att följa upp insatser även gäller det förenklade beslutsfattandet.

Förarbetet inför införande av nytt verksamhetssystem är omfattande och kräver personalresurser. En enklare administration i ett förenklat beslutsfattande är inte möjligt då det inte finns effektiva digitala möjligheter i nuvarande dokumentationssystem. Förändringar i nuvarande dokumentationssystem kommer inte göras då nytt ska införas.

Åtgärd 7.2.2. Stimulera möjligheten till kontaktman med annat modersmål än svenska

Status
Påbörjad

Åtgärden har lyfts in i förfrågningsunderlagen för LOV hemvård och särskilt boende. Inom egen regin finns i regel goda möjligheter att erbjuda kontaktman med annat modersmål än svenska.

Åtgärd 7.2.3. Genomföra åtgärder för döva och hörselskadade enligt framtagen rapport

Status
Påbörjad

Implementering av åtgärder pågår. Åtgärder har återrapporterats till nämnden under våren.

Åtgärd 7.2.4. Utveckla och öka antalet uppföljningar, av brukarens upplevelse av kvalitet i utförande av biståndsbeslutad insats, samt av genomförandeplaner

Status
Påbörjad

Digitalt stöd, webbformulär, är framtaget för uppföljningen av brukarens upplevelse av kvalitet i utförandet av biståndet. Ambitionen är att bl.a. utifrån detta öka antalet uppföljningar.

7.4 Motverka det digitala utanförskapet hos äldre och personer med funktionsnedsättning genom stödinsatser. (OSN och ÄLN)

Tidigare 7.6: (Gäller OSN och ÄLF. ÄLF samordnar)

Status
Påbörjad

Åtgärder på området har påbörjats inom det bredare arbetet med äldrevänlig kommun, exempelvis om tillgänglig kommunal webbsida samt bättre möjligheter till digital information.

Träffpunkterna har rena utbildningsinsatser inom området, men digitala aktiviteter har pausats under pandemin, då vi nu bara har anpassade utomhusaktiviteter. Inom ramen för ombyggnaden av träffpunkt Orstenen och det kommande samarbetet med fritidsklubben planeras ett temarum som eventuellt kommer att innehålla datorutrustning där äldre får tillgång till användning och utbildning i digitala redskap.

Egen regin har under året deltagit och medverkat vid flertal projekt för att utveckla nya och mer effektiva välfärdstjänster. Teknik har införts på vårdboenden i form av surfplattor och andra (TV) bildskärmar för underhållning, utbildningsinsatser och för brukarnas sociala kontakter med närstående. Personal finns som stödjande för de äldre som är i behov av det. Hemvården kan utan dröjsmål fortsätta projektet med inköp (mathandling) på nätet. Projektet pausades under pandemin.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2021.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 7.4.1. I samverkan med övriga kommunala aktörer och civilsamhället erbjuda riktade stödinsatser till äldre i digitalt utanförskap, och i detta särskilt beakta målgrupper utifrån språk och kön

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad digital inkludering bland kommunens äldre

Status
Påbörjad

Åtgärder på området har påbörjats inom det bredare arbetet med äldrevänlig kommun. Ex. dialog med kommunikationsstaben om tillgänglig kommunal webbsida samt dialog med kontaktcenter, seniorguide m\.fl\. om möjligheter till digital information.

Träffpunkterna har rena utbildningsinsatser inom området, men digitala aktiviteter har pausats under pandemin, då vi nu bara har anpassade utomhusaktiviteter. Inom ramen för ombyggnaden av träffpunkt Orstenen och det kommande samarbetet med fritidsklubben planeras ett temarum som eventuellt. kommer att innehålla datorutrustning där äldre får tillgång till användning och utbildning i digitala redskap.

Egen regin har under året deltagit och medverkat vid flertal projekt för att utveckla nya och mer effektiva välfärdstjänster. Teknik har införts på vårdboenden i form av surfplattor och andra (TV) bildskärmar för underhållning, utbildningsinsatser och för brukarnas sociala kontakter med närstående. Personal finns som stödjande för de äldre som är i behov av det. Hemvården kan utan dröjsmål fortsätta projektet med inköp (mathandling) på nätet. Projektet pausades under pandemin.

7.5 Inled arbetet med att wi-fi blir norm på vård- och omsorgsboenden. (KS och ÄLN)

(Gäller KLK och ÄLF. ÄLF samordnar) Wi-fi är norm på de flesta av kommunens verksamheter idag. Borde självklart finnas på äldreboenden också.

Status
Påbörjad

Frågan är utredd och ett politiskt inriktningsbeslut behöver fattas i frågan som utgår ifrån vem som ansvarar för leverans av internet. Den enskilde brukaren har redan idag tillgång till internet i sin lägenhet om denne bekostar ett eget abonnemang. Om politiken beslutar att detta ska tillhandahållas av kommunen eller ingå i hyran krävs andra åtgärder. För kommunala boenden behöver frågan om säkra gästnät avklaras.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2021.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 7.5.1. Utreda förutsättningarna för internettillgången för brukare på nämndens särskilda boenden

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad digital inkludering

Status
Påbörjad

Frågan är utredd och ett politiskt inriktningsbeslut behöver fattas i frågan som utgår ifrån vem som ansvarar för leverans av internet. Den enskilde brukaren har redan idag tillgång till internet i sin lägenhet om denne bekostar ett eget abonnemang. Om politiken beslutar att detta ska tillhandahållas av kommunen eller ingå i hyran krävs andra åtgärder. För kommunala boenden behöver frågan om säkra gästnät avklaras.

7.9 Utreda förutsättningarna för en gemensam ingång till sociala nämnder för att underlätta snabb handläggning. (SCN, OSN, AMN och ÄLN)

(Gäller SCF, OMF, ÄLF. SCF samordnar) Tanken är lite som "triage" för de sociala nämnderna. Minska riskerna att brukare "faller mellan stolarna". Minskar också riskerna att den ena nämnden/förvaltningen inte känner till vad den andra nämnden/förvaltningen gör/fattat för beslut.

Status
Påbörjad

Samarbete med kommunens Kontaktcenter är aktualiserat. Kommunens Kontaktcenter ska guida den som ringer till rätt förvaltning, verksamhet och funktion. Kontaktcenter har testat övertagandet av telefoningången till avdelning rådgivning och bistånd. Målsättningen är att Kontaktcenter helt tar över telefoningången under år 2020.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2020.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 7.9.1. Medverka i utredning om förutsättningarna för en gemensam ingång till sociala nämnder för att underlätta en snabb handläggning

Förväntade effekter av åtgärden:

Snabbare handläggningstid i myndighetsärenden

Status
Påbörjad

Samarbete med kommunens Kontaktcenter är aktualiserat. Kommunens Kontaktcenter ska guida den som ringer till rätt förvaltning, verksamhet och funktion. Kontaktcenter har testat övertagandet av telefoningången till avdelning rådgivning och bistånd. Målsättningen är att Kontaktcenter helt tar över telefoningången under år 2020.

7.10 Etablera fler träffpunkter 65+ och seniorrestauranger och utveckla deras arbete med friskvårdsinfrastruktur, i synnerhet på landsbygden. (ÄLN, IFN, KS, Sport- och rekreation)

ÄLF samordnar

Status
Väntar

Pilotprojekt med att erbjuda seniorluncher på skolorna genomfördes under februari och mars. Projektet har pausats under Covid-19 men kommer återupptas så snart som möjligt och därefter utvärderas. Projektet syftar dels till att erbjuda seniorluncher på landsbygden som inte tidigare har haft den möjligheten.

Arbete med att se över vilka platser och eventuella lokaler som passar för mobil träffpunktsverksamhet har initierats. En kartläggning av träffpunktspersonal som finns till förfogande har påbörjats. Planen är att genomföra ett projekt med mobila träffpunkter så snart det är möjligt

med hänsyn till Covid-19. Verksamheterna ex. träffpunkter och dagverksamheter har anpassat sina verksamheter för att kunna återstarta insatserna.

En utredning av möjligheter att erbjuda seniorluncher på privata restauranger är avslutad. Utredningen rapporterades i samband med rapporteringen av aktiviteter utifrån kartläggningen av öppna förebyggande insatser som presenterades våren 2019. Frågan hanteras inom ramen för äldrevänlig kommun (närmast digital plattform för äldre).

Uppdraget förväntas vara färdigt 2021.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 7.10.1. Utveckla kommunens träffpunkter och seniorrestauranger, exempelvis genom mobila träffpunkter på landsbygden och genom att underlätta för seniorer att äta lunch på kommunens skolor, samt genom insatser för att nå personer med utländsk bakgrund

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökat utbud av aktiviteter för kommunens äldre

Förbättrad folkhälsa bland kommunens äldre

Status
Väntar

Pilotprojekt med att erbjuda seniorluncher på skolorna genomfördes under februari och mars. Projektet har pausats under Covid-19 men kommer återupptas så snart som möjligt och därefter utvärderas. Projektet syftar dels till att erbjuda seniorluncher på landsbygden som inte tidigare har haft den möjligheten.

Arbete med att se över vilka platser och eventuella lokaler som passar för mobil träffpunktsverksamhet har initierats. En kartläggning av träffpunktspersonal som finns till förfogande har påbörjats. Planen är att genomföra ett projekt med mobila träffpunkter så snart det är möjligt med hänsyn till Covid-19. Verksamheterna ex. träffpunkter och dagverksamheter har anpassat sina verksamheter för att kunna återstarta insatserna.

Åtgärd 7.10.2. Att även arbeta för att inleda samarbete med näringslivets lunchställen så att seniorer även kan äta lunch på olika restauranger i kommunen.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökat utbud av aktiviteter för kommunens äldre

Förbättrad folkhälsa bland kommunens äldre

Status
Påbörjad

En utredning av möjligheter att erbjuda seniorluncher på privata restauranger är avslutad. Utredningen rapporterades i samband med rapporteringen av aktiviteter utifrån kartläggningen av öppna förebyggande insatser som presenterades våren 2019. Frågan hanteras inom ramen för äldrevänlig kommun (närmast digital plattform för äldre).

KVAR FRÅN 2019: Se över möjligheten att utöka förenklad biståndsbedömning inom vissa verksamheter för äldre. (ÄLN)

(Gäller ÄLF) I syfte att förenkla för brukare.

Status
Färdig

Redovisas under åtgärd 7.2.1.

KVAR FRÅN 2019: Verka för en gemensam digital journal i samverkan med Region Uppsala. (ÄLN och OMN)

(Gäller ÄLF och OMF. OMF samordnar) Inom ramen för samarbete med Regionen arbeta för en gemensam digital journal.

Status
Färdig

Kontinuerlig samverkan sker mellan nämnden och Region Uppsala för att utveckla kommunicering runt patientens samordning. En gemensam digital journalföring tillsammans med Region Uppsala är dock inte möjlig då lagstiftning sätter begränsningar.

KVAR FRÅN 2019: Utred seniorluncher på skolor och privata restauranger. (ÄLN)

(Gäller ÄLF) Utred möjlighet till att erbjuda seniorluncher.

Status
Färdig

Redovisas under åtgärd 7.10.2

KVAR FRÅN 2018: 7.7 Säkra en jämställd biståndsbedömning (SCN, AMN, OSN och ÄLN)

Lydelse i Mål och budget 2017: "Utveckla metoder för att säkra en jämställd biståndsbedömning. (SCN, AMN, OSN och ÄLN)".

Status
Färdig

Redovisas under uppdrag 1.6.

Inriktningsmål 8: Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Bedömning
Delvis uppfyllt

Nämndens arbete för att bidra till inriktningsmålet har delvis lett till resultat. Ett flertal åtgärder för att öka delaktigheten har påbörjats men arbetet med ex. dialoger med kommuninvånare och pensionärsföreningar har i hög grad fått pausas p g a Covid-19, vilket har begränsat åtgärdernas genomslagskraft för måluppfyllelse hittills under året.

UPPDRAG

8.2 Uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter inom områdena fred, demokrati och yttrandefrihet.

(Gäller alla förvaltningar och bolag. KLK har samordningsansvar.)

Status
Påbörjad

Fokus för äldreförvaltningens arbete inom mänskliga rättigheter är främst att motverka ålderism och upplevd diskriminering. Arbetet med att motverka ålderism och upplevd diskriminering hanteras primärt som en övergripande fråga i arbetet för en äldrevänlig kommun. All dialog och samverkan, internt som externt i kommunorganisationen syftar till att äldre inte skall uppleva särbehandling och att äldres perspektiv och behov alltid finns närvarande i olika projekt på ett naturligt sätt. Det kan ex. handla om medborgardialog och arbete för universell utformning av utomhusmiljöer.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2020.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 8.2.1. Motverka ålderism och minska upplevd diskriminering genom exempelvis fortsatta medborgardialoger och andra dialogforum

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökade möjligheter till inflytande för kommunens äldre

Minskad upplevd diskriminering bland kommunens äldre

Status
Påbörjad

Arbetet med att motverka ålderism och upplevd diskriminering hanteras primärt som en övergripande fråga i arbetet för en äldrevänlig kommun. All dialog och samverkan, internt som externt i kommunorganisationen syftar till att äldre inte skall uppleva särbehandling och att äldres perspektiv och behov alltid finns närvarande i olika projekt på ett naturligt sätt. Det kan handla om medborgardialog, arbete för universell utformning av utomhusmiljöer, om samarbete kring servicepunkter på landsbygden, om social infrastruktur anpassad för äldre eller att i inspel till bostadsförsörjningsprogrammet eller i samarbete kring innovationer på bostadsmarknaden verka för att äldre skall få bättre möjligheter att hitta en lämplig bostad.

Turné bland kommunens pensionärsföreningar inledd men för närvarande pausad p.g.a. Coronakrisen. Tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen, fastighetsstaben och mark och exploatering tas en enkät om äldres boendepreferenser fram. Kontakt tagen för medverkan i stadsbyggnadsförvaltningens arbete med att ta fram en "strategi för dialog och delaktighet" inom planprogram Gottsunda. Initial planering för någon grad av närvaro av/tillgänglighet till äldreombudsman och/alt. samordnare för äldrevänlig kommun i kommunens kontaktcenter och evt. på andra platser i kommunen. Detta som en ökad möjlighet till direktkontakt mellan medborgare och kommunens äldrevänliga arbete. Detta arbete är dock nedprioriterat i dagsläget p.g.a. kontaktcenters etableringsprocess samt Coronakrisen.

8.4 Arbeta med att öka medborgarnas möjlighet till påverkan genom att ha dialog med fler medborgargrupper och utveckla former för att genomföra medborgardialog på fler språk än svenska.

Arbeta med att öka medborgarnas möjlighet till påverkan genom att ha dialog med fler medborgargrupper och utveckla former för att genomföra medborgardialog på fler språk än svenska.

Status
Väntar

Strategi för dialog och delaktighet är under framtagande, ett utkast förväntas färdigställas under hösten 2020. Äldrevänlig kommun bevakar frågan och förväntar avstämning under hösten 2020.

Turné bland kommunens pensionärsföreningar är inledd men för närvarande pausad p.g.a. Covid-19. Tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen, fastighetsstaben och mark och exploatering tas en enkät om äldres boendepreferenser fram. Kontakt tagen för medverkan i stadsbyggnadsförvaltningens arbete med att ta fram en "strategi för dialog och delaktighet" inom planprogram Gottsunda. Initial planering för någon grad av närvaro av/tillgänglighet till äldreombudsman och/alt. samordnare för äldrevänlig kommun, i kommunens kontaktcenter och eventuellt på andra platser i kommunen, pausad p.g.a. Covid-19.

Uppdraget förväntas vara färdigt år 2022.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 8.4.1. Se åtgärderna 3 och 5 under nämndmål 4.1.

Förväntade effekter av åtgärden:

Se åtgärderna 3 och 5 under nämndmål 4.1.

Status
Väntar

Strategi för dialog och delaktighet är under framtagande, ett utkast förväntas färdigställas under hösten 2020. Äldrevänlig kommun bevakar frågan och förväntar avstämning under hösten 2020.

Turné bland kommunens pensionärsföreningar är inledd men för närvarande pausad p.g.a. Covid-19. Tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen, fastighetsstaben och mark och exploatering tas en enkät om äldres boendepreferenser fram. Kontakt tagen för medverkan i stadsbyggnadsförvaltningens arbete med att ta fram en "strategi för dialog och delaktighet" inom planprogram Gottsunda. Initial planering för någon grad av närvaro av/tillgänglighet till äldreombudsman och/alt. samordnare för äldrevänlig kommun, i kommunens kontaktcenter och eventuellt på andra platser i kommunen, pausad p.g.a. Covid-19.

KVAR FRÅN 2019: Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättsäker och digital informationshantering

Tidigare 8.7

Status
Försenad

Arbetet med informationshanteringsplan för äldrenämnden är försenat. Förhoppningsvis påbörjas arbetet efter årsskiftet 2020/2021 och slutförs innan årsskiftet 2021/2022.

Anledningen till att projektet försenats är att andra informationshanteringsplaner för AMN och SCN, som också projektleds av KLK kansli, ännu inte slutförts, införande av det nya diarieföringssystem DHS, samt covid-19.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2021.

Inriktningsmål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Bedömning
I hög grad uppfyllt

Nämndens arbete för att bidra till inriktningsmålet har i hög grad lett till resultat. Arbetet med ledarutveckling har påbörjats. På grund av pandemin har ledarutvecklingen skjutits upp något men fortsättningen med modul 2 planeras i slutet på september. Målet medutbildningen är bland annat att ge konkreta kunskaper som stärker cheferna i sitt ledarskap.

Arbete pågår för att minska korttidsfrånvaron och förebygga social ohälsa men den pågående pandemin har tillfälligt bidragit till en ökad korttidsfrånvaro och att projektet för att förebygga social ohälsa har fått flytta fram tidsramen. Måluppfyllelsen har p g a detta påverkats negativt per augusti.

Åtgärder pågår inom fortbildningsinsatser för nämndens medarbetare och insatser för att möjliggöra för nämndens medarbetare att i högre grad kunna vara involverade i nämndens innovations- och utvecklingsarbete. Plan för kompetensutveckling inom området suicid finns framtagen. Ytterligare bredare kompetensutvecklingsinsatser för att möte psykisk ohälsa kan behövas för att fullt ut nå måluppfyllelse.

NÄMNDMÅL

Nämndmål 9.1: Äldrenämnden ska ha medarbetare som utvecklas och trivs på jobbet

Bedömning
I hög grad uppfyllt

Åtgärder pågår inom fortbildningsinsatser för nämndens medarbetare och insatser för att möjliggöra för nämndens medarbetare att i högre grad kunna vara involverade i nämndens innovations- och utvecklingsarbete. Plan för kompetensutveckling inom området suicid finns framtagen. Ytterligare bredare kompetensutvecklingsinsatser för att möta psykisk ohälsa kan behövas för att fullt ut nå måluppfyllelse.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 9.1.1. Stärka kompetensutvecklingsinsatser för vårdbiträden, undersköterskor och legitimerad persona

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökade möjligheter att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare

Status
Påbörjad

Egen regin tar varje tillfälle i akt när det gäller möjlighet för outbildad tillsvidareanställd omvårdnadspersonal att delta i validering till undersköterska. Det gäller såväl den nu föreliggande äldreomsorgslyftet som extra insatta utbildningar ex. specialistutbildning för undersköterskor i äldrevården.

Även för legitimerad personal har det förekommit insatser för kompetensutveckling bland annat inom Palliativ vård och Demens – högintensiv träning. Vidare planerar våra Medicinskt ansvariga

sjuksköterskor (MAS) utbildningsdagar inom olika områden som de ser behov av exempelvis hjärtsvikt. Ytterligare har ÄLF – Egen regi bjudit in fackliga företrädare för samtal om hållbar bemanningsplanering (ekonomi och arbetsmiljö) och där kompetensutveckling kommer att diskuteras.

Åtgärd 9.1.2. Inventera arbetskläder inom egen regins verksamheter

Förväntade effekter av åtgärden:

Kunskapsunderlag gällande arbetsklädernas kvalitet inom nämndens egen regi

Status
Påbörjad

Inom hemsjukvården har en inventering gjorts och planerats för nybeställningar efter behov. Även på boendesidan görs ny- och kompletteringsbeställningar av kläder. Dock finns problem då upphandlad leverantör inte kan leverera det som äldreförvaltningen beslutat om vare sig det gäller modell eller färgkoder. Vidare har vissa verksamheter lyft fram problem med förvaring, tvätt och svinn av arbetskläder. När det gäller personalkläder har verksamheterna nyligen lyft fram vilka behov/önskemål de har inom olika verksamhetsområden ex. täckbyxor för hemvården. Vi avvaktar i nuläget beställning tills klartecken har kommit från ledningsgruppen (ekonomi). När det gäller leverans av rätt personalkläder ex. utifrån färg kan den leverantör som är nummer två på listan över upphandlade företag ombesörja detta. ÄLF har kontinuerlig dialog med Upphandlingsenheten för stöd i frågan.

Åtgärd 9.1.3. Ta fram en plan för kompetensutveckling för nämndens medarbetare för att bättre kunna möta behoven hos brukare med psykisk ohälsa

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökade möjligheter att kunna möta den enskilda brukarens individuella behov

Status
Påbörjad

Egen regin har stärkt kompetensen hos medarbetare inom samtliga av våra verksamhetsområden bl.a. genom deltagande i utbildning i första hjälpen till psykisk ohälsa. Vidare har suicidombud utsetts på förvaltningen som ska ha direktkontakt med äldre personer. Suicidombudet ska även kunna samordna arbetet lokalt. Ytterligare kommer två personal genomgå instruktörsutbildning (MHFA) första hjälpen till psykisk hälsa. Det har även anordnats föreläsningar i psykisk ohälsa. Dock kan individuella och/eller generella kompetensutvecklingsplaner behöva upprättas. Samtal om enskildas behov av kompetensutveckling genomförs som regel vid medarbetardialogen.

Åtgärd 9.1.4. Stimulera och möjliggör för nämndens medarbetare att aktivt delta i innovations- och utvecklingsarbete

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökade möjligheter att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare

Högre innovationstakt inom nämndens verksamheter

Status
Påbörjad

För att stimulera medarbetarna inom egen regin att delta i innovations- och utvecklingsarbetet har flertalet medarbetare deltagit och slutfört grundläggande utbildningsprogram i innovationsguiden. Medarbetarna uppmuntras att aktivt delta i olika innovationsprojekt och framförallt är det hemvårdens personal som haft denna möjlighet då flertalet projekt rör dem. Dock finns stort intresse även bland övriga verksamhetsområden och verksamhetscheferna ser över vilka möjligheter som finns.

Medarbetare på strategisk nivå har gått de steg som krävs för att kunna utbilda inom tjänstedesign.

Biståndshandläggare deltar i innovations- och utvecklingsprojekt internt i förvaltningen, i samverkan med andra förvaltningar samt i samverkan med regionens slutenvård; digital tillsyn på distans, rutiner för samverkan med andra förvaltningar, förbättrad utskrivningsprocess för medborgare i slutenvård, införandeprojekt nytt handläggningssystem LifeCare, nytt system för stöd i planering av utskrivningar från slutenvård. Rådande pandemi har krävt ett utökat lärande och användande av digitala kanaler för möten på olika nivåer.

Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv (Kommungemensamt HR-nämndmål)

Chefer och medarbetare ska uppmuntras till en hälsosam livsstil. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande. Antalet medarbetare med upprepad korttidssjukfrånvaro ska minska.

Systematik och väl fungerande rutiner är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö för alla chefer och medarbetare. God organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö utvecklas genom en löpande dialog mellan chefer och medarbetare. Alla medarbetare är medledare när det kommer till sin egen arbetsmiljö och arbetssituation. Medledarskap står för det ansvar för arbetsmiljö och arbetssituation som varje medarbetare, oavsett roll, har.

Nämnder och förvaltningar ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet i verksamheten, och säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt. Kommunstyrelsen har en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö. Därför kommer kommunstyrelsen särskilt följa upprepad kortidssjukfrånvaro, hållbart medarbetarengagemang samt arbetsskador på kommunövergripande nivå under perioden.

Bedömning
Delvis uppfyllt

Arbete pågår för att minska korttidsfrånvaron och förebygga social ohälsa men den pågående pandemin har tillfälligt bidragit till en ökad korttidsfrånvaro och att projektet för att förebygga social ohälsa har fått flytta fram tidsramen. Måluppfyllelsen har p g a detta påverkats negativt per augusti.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 9.2.1. Minska korttidsfrånvaron bland nämndens medarbetare, främst genom uppföljande samtal på individnivå

Förväntade effekter av åtgärden:

Lägre sjukskrivningstal

Status
Påbörjad

Ett flertal verksamheter inom egen regin ingår i projekt med HR. Frågan lyfts regelbundet med verksamhetschefer och HR har erbjudit specifikt utsatta verksamheter extra stöd i arbetet. Arbetet går ut på att förstärka de samtal som verksamhetschef genomför vid kort- och upprepad frånvaro, vilket resulterade att vi initialt under året såg en minskning. Arbetet fortsätter men i dagsläget syns p g a pandemin en ökning av frånvaron inom egen regin.

Biståndshandläggningen följer kommunövergripande HR-metoder och rutiner. Ett förbättrat introduktionsprogram är framtaget för att öka trygghet och kompetens hos medarbetarna. Medarbetardialoger med uppföljning genomförs med medarbetare. För att minska sjukfrånvaro samverkar chefer med HR-partner i de fall särskilda insatser krävs.

Åtgärd 9.2.2. Medverka i projekt förebygga psykisk ohälsa i samverkan med andra sociala nämnder

Förväntade effekter av åtgärden:

Lägre sjukskrivningstal

Status
Försenad

Det övergripande målet för projektet är att utreda möjligheten till tidig och effektiv rehabilitering för att förebygga både kortare och långvarig sjukskrivning på grund av psykisk ohälsa. Detta har gjorts genom att i förstärkta omtankesamtal ta upp "hela livet" då det är mer än den egna arbetsmiljön, stress och diagnostiserade sjukdomstillstånd som påverkar medarbetare med mycket korttidsfrånvaro. Förvaltningen har sex enheter som ingår i projektet. Av flera olika anledningar så har projektet fått flytta fram tidsramen, bland annat på grund av besöksförbud inom äldrevården. En slutrapport beräknas vara klar i månadsskiftet september/ oktober.

Egen regin deltar i andra pågående projekt med andra sociala nämnder för att förebygga psykisk ohälsa, ex. första hjälpen psykiskohälsa, suicidombud och instruktörsutbildning MHFA - första hjälpen psykisk hälsa.

Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som möjliggör verksamhetsutveckling och medledarskap (Kommungemensammt HR-nämndmål)

I en utmanande omvärld med stort förändringstryck och höga förväntningar från kommuninnevånare, organisationer, näringsliv och besökare har kommunkoncernens chefer ett komplext uppdrag. Ledarskapet ska stimulera medarbetare till medskapande och chefen ska tillsammans med sina medarbetare förändringsleda, driva förbättringsarbete och skapa förutsättningar för verksamhetsutveckling. Kommunkoncernens värdegrund är den gemensamma

utgångspunkten för både chefer och medarbetare i arbetet med förändring, förbättring och utveckling.

En rimlig omfattning på chefens uppdrag är avgörande för att chefer ska uppleva att de har ett hållbart, utvecklande och attraktivt uppdrag. Uppdraget ska vara tydligt vad gäller ansvar, mandat och villkor. Kommunen ska arbeta långsiktigt och strukturerat med chefs- och ledarutveckling och ha tydliga processer för ersättarplanering, rekrytering och karriäromställning för chefer och ledare. Introduktionen av nya chefer ska ha hög kvalitet och alltid övergå i en individuell utvecklingsplan.

Bedömning
I hög grad uppfyllt

Arbetet med ledarutveckling är påbörjat. På grund av pandemin har ledarutvecklingen skjutits upp något men fortsättningen med modul 2 planeras i slutet på september. Målet medutbildningen är bland annat att ge konkreta kunskaper som stärker cheferna i sitt ledarskap.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 9.3.1. Starta ledarutvecklingsprogram inom nämndens verksamheter

Förväntade effekter av åtgärden:

Högre motivation och högre nöjdhet med chefs- och ledarskap bland nämndens medarbetare

Status
Påbörjad

Egen regin deltar i förvaltningens ledarutvecklingsprogram för samtliga chefer. De fyra moduler som ingår i programmet är; välfungerande grupper, samtal och dialoger, konflikthantering och förändringsledning. På grund av pandemin har ledarutvecklingen försenats men fortsättningen med modul 2 planeras i slutet på september. Målet med utbildningen är bland annat att ge konkreta kunskaper som stärker cheferna i sitt ledarskap.

UPPDRAG

9.4 Införa obligatorisk språkundervisning i svenska språket samt språkmentorer för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)

Tidigare 9.4: (Gäller OMF, ÄLF och AMF. AMF samordnar) I syfte att ge medarbetare bättre kunskaper i svenska samt öka tryggheten för brukare att kunna prata svenska med kommunen i t ex en vårdsituation ska språkundervisning i svenska språket erbjudas vid behov.

Status
Påbörjad

För att säkerställa fortsatta språkstödjande insatser för personer som behöver detta har flertalet av egen regins verksamheter språkombud och/eller språkstödjare. Vidare har i verksamheterna upprättats planer för fortsatt arbete att bevara och utveckla den "språkstödjande arbetsplatsen".

Vård och omsorgscollege har ett pågående arbete med att språkutveckla våra arbetsplatser. Egen regin har representant med och kommer att fortsätta arbetet. Material finns samt utbildningar har gjorts men behöver förstärkas. Goda resultat har gjorts och vi kommer att i samarbete med OMF fortsätta arbetet med att stärka språkutvecklingen på arbetsplatserna genom att utbilda fler språkstödjare m.m.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 9.4.1. Fortsatt genomföra språkinsatser för personer som behöver detta

Förväntade effekter av åtgärden:

Trygg och säker vård och omsorg

Högre grad av brukarnöjdhet

Status
Påbörjad

För att säkerställa fortsatta språkstödjande insatser för personer som behöver detta har flertalet av egen regins verksamheter språkombud och/eller språkstödjare. Vidare har i verksamheterna upprättats planer för fortsatt arbete att bevara och utveckla den "språkstödjande arbetsplatsen". Inom ex. hemvårdens tolv verksamheter har fyra språkstödjare hittills utbildat 24 språkstödjare. Enheternas språkstödjare arbetar med frågor som uppstår samt stödjer medarbetarna med svagare kunskaper i svenska språket. Hemvården arbetar med att bli en mer inkluderande arbetsplats.

Vård och omsorgscollege har ett pågåeden arbete med att språkutveckla våra arbetsplatser Egen regi har representant med och kommer att fortsätta arbetet. Material finns samt utbildningar har gjorts men behöver förstärkas . Goda resultat har gjorts och vi kommer att i samarbete med OMF fortsätta arbetet med att stärka språkutvecklingen på arbetsplatserna genom att utbilda fler språkstödjare m.m.

9.5 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.

Tidigare 9.6: (Gäller alla förvaltningar och bolag) Gäller framförallt arbetsmiljöfrågor.

Status
Påbörjad

Ett sätt som tillämpas för att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön vid rekrytering är att arbeta efter metodiken kompetensbaserad rekrytering. I rekryteringsprocessen kravställs på kompetenser och utifrån dessa kompetenser erhåller den som rekryterar dels en intervjuguide, dels en referenstagningsguide som syftar till att säkra rekryteringsprocessen och motverka diskrimineringsfaktorer.

Nämnden arbetar också kontinuerligt med att utveckla lönebildningsprocessen och löneöversynen. Resultatet av medarbetarundersökningen är ett verktyg som kan användas som underlag för att analysera mäns respektive kvinnors svar.

Dock behövs en närmare dialog med KS/KLK om vad uppdraget innebär och hur det ska omhändertas gemensam i kommunen.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 9.5.2. Medverka i kommunövergripande arbete gällande åtgärder för minskade strukturella skillnader på grund av kön, främst inom arbetsmiljö

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskade skillnader i arbetsmiljö på grund av kön

Status
Påbörjad

Ett sätt som tillämpas för att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön vid rekrytering är att arbeta efter metodiken kompetensbaserad rekrytering. I rekryteringsprocessen kravställs på kompetenser och utifrån dessa kompetenser erhåller den som rekryterar dels en intervjuguide, dels en referenstagningsguide som syftar till att säkra rekryteringsprocessen och motverka diskrimineringsfaktorer.

Nämnden arbetar också kontinuerligt med att utveckla lönebildningsprocessen och löneöversynen. Förvaltningen har tagit fram övergripande lönekriterier som implementerats och i de fall behov funnits brutits ner på områdes- och enhetsnivå. Vidare har nämnden pågående utvecklingsarbete inom löneöversyn när det gäller gemensamma yrkesgrupper inom äldre- och omsorgsnämnden.

Resultatet av medarbetarundersökningen är ett verktyg som kan användas som underlag för att analysera mäns respektive kvinnors svar.

Dock behövs en närmare dialog med KS/KLK om vad uppdraget innebär och hur det ska omhändertas gemensam i kommunen.

9.8 Möjliggöra för fler deltidsbrandmän (RIB) bland kommunens medarbetare.

(Gäller alla förvaltningar och bolag. KLK och BRF samordnar.) Se positivt på att anställda inom kommunkoncernen söker anställning som deltidsbrandman. Delad anställning.

Status
Försenad

Medarbetare inom egen regin har informerats i frågan. Kommunövergripande material kommer finnas tillgängligt i oktober/november och informationsinsatserna i frågan behöver intensifieras bland nämndens medarbetare.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2021.

ÅTGÄRDER

Åtgärd 9.8.1. Utifrån gällande regelverk möjliggöra för fler deltidsbrandmän bland nämndens medarbetare

Förväntade effekter av åtgärden:

Kommunen har tillräckliga personella resurser att möta akuta och extraordinära händelser

Status

Försenad

Medarbetare inom egen regin har informerats i frågan. Kommunövergripande material kommer finnas tillgängligt i oktober/november och informationsinsatserna i frågan behöver intensifieras bland nämndens medarbetare.

KVAR FRÅN 2019: Identifiera riskgrupper för psykosocial sjukfrånvaro och utifrån det stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och hållbar arbetsmiljö för att minska sjukfrånvaro och upplevd negativ stress. (KS, ÄLN, OSN och UBN)

Status

Påbörjad

Sjukfrånvarostatistik följs upp månatligen och aktiva insatser med stöd av HR pågår i aktuella ärenden. Årlig uppföljning av systematiska arbetsmiljön sker. Det arbetas aktivt med handlingsplaner utifrån medarbetarundersökning där de finns upprättade.

I verksamheterna har ansvarig chef en dialog med de medarbetare som har återkommande korttidsfrånvaro. Arbetsplatsträffarna används bland annat för att stärka, uppmuntra, vägleda och utveckla en god och öppen arbetsmiljö för medarbetarna.

Ett projekt kallat ”Psykisk hälsa” har brutit ned målet och det övergripande målet för projektet är att utreda möjligheten till tidig och effektiv rehabilitering för att förebygga både kortare och långvarig sjukskrivning på grund av psykisk ohälsa. Detta har gjorts genom att i förstärkta omtankesamtal ta upp "hela livet". Det är mer än den egna arbetsmiljön, stress och diagnostiserade sjukdomstillstånd som påverkar medarbetare med mycket korttidsfrånvaro. Förvaltningen har sex enheter som deltar i projektet. Av flera olika anledningar så har projektet fått flytta fram tidsramen, bland annat på grund av besöksförbud inom äldrevården. En slutrapport beräknas vara klar i månadsskiftet september/oktober.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2020.

UPPDRAG VID SIDAN AV VERKSAMHETSPLANEN

KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: En fortsatt utveckling av tydlig information och relevanta jämförelsemått baserade på kvalitetsmätningar, med syftet att underlätta för medborgaren att göra informerade val.

Kvarvarande riktad satsning från Mål och budget 2016. Kommentar i årsredovisningen 2016:

Den riktade satsningen är påbörjad. Förslag till utveckling av jämförelseverktyget Hitta & jämför är framtaget och godkänt men ska kompletteras avseende parametrar för boende innan publicering.

Status
Försenad

Uppdraget är påbörjat men flyter inte på enligt plan. Arbete med att utveckla Hitta och jämför är påbörjat men ytterligare styrning och tydliggöranden från KLK behövs för att åtgärden ska kunna slutföras. Uppdraget förväntas vara färdigt 2021.

att uppdra åt samtliga nämnder och bolagsstyrelser att under 2018 arbeta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar i enlighet med rutin för detta

Beslutspunkten ingick i ärendet *Ledningsplan inför och vid allvarlig störning* (KSN-2017-2895), § 254 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-11-06-07. Observera att uppdraget har kopplingar till det kommungemensamma uppdraget *Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter* som ligger under inriktningsmål 2.

Ska rapporteras från och med delårsuppföljningen per april 2018.

Status
Färdig

Ledningsgplan är framtagen och övning genomförd utifrån ledningsplanen.

Särskilda frågor om program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Status
Påbörjad

Inom 2021 ligger fokus främst inom området demokrati och inflytande. Åtgärder inom ramen för detta hanteras framför allt inom ramen för arbetet med äldrevänlig kommun och det förebyggande arbetet för att nå särskilt utsatt målgrupper, exempelvis personer med hörselnedsättning/döva och personer med synskada. Det handlar dels om att nå ut med de förebyggande hälsofrämjande insatserna men också att utveckla kommunikations- och informationsarbetet utifrån olika målgruppers behov.

En rapport gällande situationen för äldre med hörselnedsättning/döva är framtagen och implementeringen av åtgärder utifrån rapporten har påbörjats och fortgår under år 2021.

Arbete pågår inom kontinuerligt för att öka antalet anställda med funktionsvariation i nämndens verksamheter.

Vilka frågor/områden, kopplade till Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning, kommer er nämnd/ert bolag att arbeta främst med under verksamhetsåret 2021? (Det kan vara ett eller flera områden/frågor, inom ert ansvarsområde i programmet)

Inom 2021 ligger fokus främst inom området demokrati och inflytande. Åtgärder inom ramen för detta hanteras framför allt inom ramen för arbetet med äldrevänlig kommun och det förebyggande arbetet för att nå särskilt utsatt målgrupper, exempelvis personer med hörselnedsättning/döva och personer med synskada. Det handlar dels om att nå ut med de förebyggande hälsofrämjande insatserna men också att utveckla kommunikations- och informationsarbetet utifrån olika målgruppers behov.
En rapport gällande situationen för äldre med hörselnedsättning/döva är framtagen och implementeringen av åtgärder utifrån rapporten har påbörjats och fortgår under år 2021.
Arbete pågår inom kontinuerligt för att öka antalet anställda med funktionsvariation i nämndens verksamheter.

Om ni skulle erbjudas stöd för att bättre lyfta frågor och arbeta med åtgärder som rör funktionshinderområdet, hur tycker ni att det stödet kan/bör se ut? (Utbildningar? Forum? Annat?)

Behov av stöd och formerna för detta kan variera från fall till fall. Då funktionshinderområdet och äldreområdet är två områden som i hög grad överlappar utifrån nämndens målgrupper är det särskilt viktigt med god samordning och samverkan i aktuella frågor för att få maximal genomslagskraft. Det kan exempelvis handla om informationsinsatser och utformning av den fysiska miljön, utifrån såväl program för full delaktighet som program för äldrevänlig kommun.

Särskilda frågor om program för krisberedskap

Status

Påbörjad

Äldreförvaltningen tog fram en övergripande krisledningsplan under 2019. Krisledningsplanen har sedan brutits ner på verksamhetsnivå. Krisledningsövningar har genomförts tillsammans med omsorgsförvaltningen. Någon skriftlig kontinuitetsplan är ej framtagen än, dock finns en plan för hur verksamheten ska kunna drivas vidare vid händelse av en kris. Frågan diskuteras löpande.

Förvaltningen arbetar med risk -och sårbarhetsanalyser när behov av dessa uppstår. Under pågående pandemi har risk -och sårbarhetsanalyser genomförts på såväl förvaltningsövergripande som verksamhetsnivå. Nämnden och förvaltningen har identifierat biståndsbedömda insatser inom äldreomsorgen som samhällsviktig verksamhet.

Finns det en beslutad ledningsplan för nämndens/bolagets verksamhet? Beskriv hur ledningsplanen är implementerad i nämndens eller bolagets verksamhet? Beskriv hur förvaltningen/bolaget utbildar och övar sin krisledningsorganisation enligt egen ledningsplan?

Äldreförvaltningen tog fram en övergripande krisledningsplan under 2019. Krisledningsplanen har sedan brutits ner på verksamhetsnivå. ÄLF har haft krisledningsövningar tillsammans med omsorgsförvaltningen vid ett par tillfällen.

Finns det en framtagen kontinuitetsplan för nämndens/bolagets verksamheter? Beskriv hur kontinuitetsplanen är implementerad i nämndens/bolagets verksamheter?

Någon skriftlig kontinuitetsplan är ej framtagen än, dock finns en plan för hur verksamheten ska kunna drivas vidare vid händelse av en kris. Frågan diskuteras löpande.

På vilket sätt arbetar nämnden/bolaget med egna risk- och sårbarhetsanalyser?

Förvaltningen arbetar med risk -och sårbarhetsanalyser när behov av dessa uppstår. Under pågående pandemi har risk -och sårbarhetsanalyser genomförts på såväl förvaltningsövergripande som verksamhetsnivå.

På vilket sätt arbetar nämnden/bolaget med att inom egen verksamhet identifiera vad som är samhällsviktig verksamhet?

Nämnden och förvaltningen har identifierat biståndsbedömda insatser inom äldreomsorgen som samhällsviktig verksamhet.

Modell för omsorgspris inom Uppsala kommun

Äldrenämnden 2017-11-23 § 169 (Dnr ALN-2017-0532)

att tillsammans med omsorgsnämnden och socialnämnden följa upp modellen för omsorgspris inom Uppsala kommun under hösten 2019

Status

Försenad

Uppföljning av priset och revidering av riktlinjerna planeras genomföras under slutet av år 2020.

Särskilda frågor om arbetsmarknadspolitiska programmet

Frågorna besvaras i uppföljningen per augusti genom att lämna en kommentar i fliken Rapportering i

Status

Påbörjad

Vissa verksamheter inom egen regin har deltagit i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder som ”nystartsjobb” och extratjänster för nyanlända. Tanken är att de genom insatsen får sysselsättning och inblick i arbetet samt träning i svenska språket. Egen regin deltar i en kommunintern grupp (integrationsfrämjande åtgärder) som leds av utvecklingsledare på Enheten för folkhälsa och miljö. Utvecklingsledaren har tagit fram en integrationsrapport och handlingsplan för 2020.

Sammanfattningsvis kan sägas att kopplingarna i programmet till nämndens verksamhet (inom ramen för kompetensförsörjningsplanen och andra aktiviteter) är tydlig och att det arbetas med frågorna, men att det finns behov av att öka kunskaperna om själva styrdokumentet som sådant.

Ger programmet för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik relevant styrning av nämndens verksamhet? Motivera och beskriv ert svar.

Vissa verksamheter inom egen regin har deltagit i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder som ”nystartsjobb” och extratjänster för nyanlända. Tanken är att de genom insatsen får sysselsättning och inblick i arbetet samt träning i svenska språket. Egen regin deltar i en kommunintern grupp (integrationsfrämjande åtgärder) som leds av utvecklingsledare på Enheten för folkhälsa och miljö. Utvecklingsledaren har tagit fram en integrationsrapport och handlingsplan för 2020.
Sammanfattningsvis kan sägas att kopplingarna i programmet till nämndens verksamhet (inom ramen för kompetensförsörjningsplanen och andra aktiviteter) är tydliga och att det arbetas med frågorna men att det finns behov av att öka kunskaperna om själva styrdokumentet som sådant.